**********MIXED ADC 606
001 DC GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
December 16, 2003
Vol. XCIV

ANTRADIENIS - TUESDAY, GRUODŽIO - DECEMBER 16, 2003

NEWSPAPER - **DO NOT DELAY** - Date Mailed 12-15-03

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Nr. 242
Kaina 50 c.

Šiame numeryje:

Širdies apsauga. Neigalieji groja pagal spalvas. Ką žinovai pataria apie vandens problemas namuose. *2 psl.*

Sučiuptas Irako diktatorius. Pastabos dėl Kaune buvusios prezidentūros. Keičiasi tik politikai, bet ne kariuomenė. *3 psl.*

Eucharistinė malda. Vargdienių seserų kongregacijai — 85. Betliejaus taikos ugnis. Mūsų daržai ir darželiai. *4 psl.*

Lietuvių fondas tebeauga. „Savo radijo" konkursas. „Kaukė" paseks Kalėdų pasaką. ČLM eglutė. Šventinis Lietuvių klubo Beverly Shores, IN, pobūvis. *6 psl.*

Sportas

*** 24 metų Lietuvos plaukikas Saulius Binevičius** tapo sekmadienį Airijoje pasibaigusio Europos plaukimo čempionato trumpajame (25 m) baseine bronzos medalio laimėtoju. Vyrų 200 m plaukimo laisvuoju stiliumi finale lietuvis įveikė atstumą per 1 min. 45,09 sek. ir pateisino mūsiškių plaukikų viltis parsivežti bent vieną apdovanojimą.

*** Lietuvos krepšinio lygos čempionate** sekmadienį sužaistose rungtynėse Kauno „Žalgiris" iškovojo 17-ąją pergalę iš eilės, namuose sutriuškinęs Alytaus „Alitą" 105:67.

*** Šiuolaikinės penkiakovės pasaulio taurės finalo varžybose** Atėnuose Lietuvos penkiakovininkas Edvinas Krungolcas užėmė III vietą, o jo komandos draugas Andrejus Zadneprovskis liko 14-as.

*** Airijoje vykstančio Europos plaukimo čempionato** trumpajame (25 m) baseine vyrų 50 m nugara rungties finale Lietuvos atstovas Darius Grigalionis įveikė atstumą per 24.31 sek. užėmė 5-tąją vietą. Jam nepavyko pakartoti pernykščio rezultato, kai buvo iškovotas bronzos medalis.

Naujausios žinios

*** Prezidentui Rolandui Paksui atstovaujantys advokatai pareiškė nušalinimą Konstitucinio teismo pirmininkui Egidijui Kūriui.**

*** Premjeras neketina spausti Seimo socialdemokratų** pasirašyti siūlymą skelbti apkaltą prezidentui.

*** Specialiųjų tyrimų tarnybos vadovas suabejojo,** ar pavedimus jam davę prezidento patarėjai buvo teisūs.

*** „Langas į ateitį" išmokė interneto pradmenų** 20,000 žmonių.

*** Dėl kitų metų biudžeto nebalsavęs socialliberalas** gali būti pašalintas iš frakcijos.

Prezidentas Rolandas Paksas (kairėje) ir užsienio reikalų ministras Antanas Valionis. **Tomo Bauro** (ELTA) nuotr.

Prezidentas prabilo apie atsistatydinimą

Vilnius, gruodžio 13 d. (BNS) — Su Švenčionių gyventojais penktadienį susitikęs prezidentas Rolandas Paksas kalbėjo apie galimą atsistatydinimą, bet ne artimiausiu metu.

„Jeigu Dievas neapšvies proto Seimo nariams, o jie surinks 85 balsus, aš atsistatydinsiu", cituoja dienraštis „Lietuvos rytas" prezidento žodžius.

85 balsų reikia surinkti Seime prezidentui nušalinti apkaltos proceso tvarka. Tačiau tuomet prezidentui nebūtų palikta galimybė rinktis — jis būtų nušalintas nuo pareigų. Apkaltos procesą ketinama pradėti kitą savaitę, bet kada jis baigsis — neaišku.

Nors R. Paksas ir prabilo apie galimą atsistatydinimą, savo ruožtu, jis pakartojo pats neketinąs trauktis iš posto. „Akys nelaksto ir rankos nedreba", sakė jis Švenčionių gyventojams, prieš tai pakartojęs, jog neketina trauktis iš posto.

Prezidento konsultantas ryšiams su visuomene Aurelijus Katkevičius patvirtino, jog prezidento nuostata nesitraukti iš posto nesikeičia.

Tuo tarpu, agentūros „Reuters" šaltinių artimų Prezidentūrai teigimu, „R. Paksas ieško išeities, tačiau iš tam tikrų pusių patiria didžiulį spaudimą likti savo poste".

„Jis svyruoja, tačiau, neaišku, ar apsispręs žengti žingsnį", cituoja savo šaltinį agentūra.

Prezidento konsultantas ryšiams su visuomene Aurelijus Katkevičius patvirtino, jog prezidento nuostata nesitraukti iš posto nesikeičia.

Tuo tarpu, agentūros „Reuters" šaltinių artimų Prezidentūrai teigimu, „R. Paksas ieško išeities, tačiau iš tam tikrų pusių patiria didžiulį spaudimą likti savo poste".

„Jis svyruoja, tačiau, neaišku, ar apsispręs žengti žingsnį", cituoja savo šaltinį agentūra.

Prezidentą atsistatydinti jau paragino ne tik premjeras Algirdas Brazauskas ir Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, bet ir Katalikų Bažnyčios vadovai.

Dar kartą jį paraginti atsistatydinti, dienraščio „Lietuvos žinios" teigimu, ketina pagrindinių politinių partijų vadovai bei buvęs prezidentas Valdas Adamkus.

Nukelta į 5 psl.

Prezidento ir diplomatijos vadovo požiūriai į diplomatinę izoliaciją skirtingi

Vilnius, gruodžio 15 d. (BNS) — Užsienio reikalų ministras Antanas Valionis teigia prezidentui Rolandui Paksui išdėstęs visą turimą informaciją apie galimą Lietuvos diplomatinę izoliaciją, tačiau prezidentas per savo atstovę spaudai pareiškė nejaučiantis izoliacijos pavojaus.

Po mažiau nei pusvalandį pirmadienį trukusio susitikimo su prezidentu A. Valionis patvirtino, kad Lietuvos diplomatija gauna signalų iš kai kurių užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų apie galimą diplomatinę Lietuvos izoliaciją.

Ministras patvirtino, kad atšauktas balandžio 19 dieną turėjęs vykti Italijos prezidento Carlo Azeglio Ciampi vizitas į Lietuvą, ir tai, pasak jo, kelia nerimą.

„Kol kas turime vieną faktą, kad atšauktas Italijos prezidento vizitas į Lietuvą", sakė A.Valionis.

Ministras pažymėjo, kad jo ir prezidento nuostatos išsiskyrė.

„Prezidento reakcija — nereikia eskaluoti konflikto užsienyje, mano reakcija — reikia tvarkyti pagrindinius klausimus, kuriuos žino ir Vakarų valstybės, ir tai yra didžiausia problema", teigė A. Valionis.

Ministras pažymėjo, kad vyksta pasirengimas Rusijos prezidento vizitui į Lietuvą, tačiau dėl kitų metų kovą šioje valstybėje vyksiančių prezidento rinkimų jis greičiausiai iki jų neįvyks.

Ministro teigimu, šiuo metu esminis dalykas sprendžiant iškilusias problemas — kiek demokratiškai pagal Lietuvoje galiojančias

Nukelta į 5 psl.

Prezidentas prašo prokurorų dėmesio A. Paulauskui ir A. Sakalo komisijai

Vilnius, gruodžio 15 d. (Elta) —Prezidentas Rolandas Paksas pirmadienį kreipėsi į generalinį prokurorą Antaną Klimavičių, prašydamas atlikti dar du su skandalu susijusius tyrimus.

Valstybės vadovas prašo ištirti, ar nebuvo padaryta įstatymų pažeidimų šių metų spalio 30 dieną, kai Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas supažindino Seimo frakcijų narius su Valstybės saugumo departamento 2003 metų spalio 21 dienos pažyma „Dėl negatyvių tendencijų, keliančių grėsmę valstybės nacionaliniam saugumui".

R. Paksas taip pat prašo ištirti, ar nebuvo padaryta įstatymų pažeidimų Seimo laikinosios tyrimo komisijos dėl galimų grėsmių valstybės nacionaliniam saugumui veikloje.

Dzūkai protestuoja prieš hidroelektrinės ant Nemuno statybą

Dainavos krašto bendruomenės atstovai prie Aplinkos ministerijos. **Tomo Bauro** (ELTA) nuotr.

Vilnius, gruodžio 15 d. (BNS) — Grupė dzūkų pirmadienį prie Aplinkos ministerijos Vilniuje piketavo prieš ketinimus ant Nemuno ties Alytumi statyti hidroelektrinę.

„Mes piketuojame prieš hidroelektrinės statymą ir prieš tai, jog Dzūkiją norima paversti pelke", sakė vienas iš aktyvistų varėniškis Arnoldas Butkus.

Pasak aktyvistų, „vandens lygis upėse pakils ir tuomet tiek pievos, tiek kaimai atsidurs po vandeniu".

Nukelta į 5 psl.

Konservatoriai reikalauja viešo „Mažeikių naftos" privatizavimo tyrimo

Vilnius, gruodžio 15 d. (BNS) — Opozicinės Tėvynės sąjungos (TS) - konservatorių vadovas Andrius Kubilius pirmadienį Seimo pirmininkui Artūrui Paulauskui įteikė prašymą užtikrinti, jog Seimo laikinosios tyrimo komisijos AB „Mažeikių nafta" privatizavimo aplinkybėms ištirti darbas būtų visapusiškas ir viešas.

Prašyme rašoma, jog „TS-konservatorių frakcijai susirūpinimą kelia Seimo laikinosios komisijos AB 'Mažeikių nafta' privatizavimo aplinkybėms ištirti neveiklumas".

„Ištisus metus komisija apskritai nebuvo susirinkus, ir tik prezidento krizės akivaizdoje vėl iškilus 'Mažeikių naftos' klausimui, buvo atkreiptas dėmesys ir į V. Greičiūno vadovaujamos komisijos darbą", sakoma prašyme.

Socialdemokrato Valentino Greičiūno vadovaujamoje „Mažeikių naftos" privatizavimo aplinkybes tiriančioje komisijoje dirba ir pats A. Kubilius.

Komisija savo darbą, pasak pirmininko, turėtų baigti prieš Kalėdas ir pateikti Seimui savo išvadas.

A. Kubiliaus prašyme rašoma, jog „prezidento krizė atskleidė, jog Rusijos struktūros atkakliai siekia įtakos Lietuvos ekonominiam ir politiniam gyvenimui. Jeigu prezidentą R. Paksą, kaip paaiškėjo taip stipriai įtakoja rusiški pinigai, tai būtina atvirai ir aiškiai atsakyti į klausimą, kiek 'LUKoil', t.y. tie patys rusiški pinigai jį įtakojo 1999 metais, vedant derybas su amerikiečiais".

Nukelta į 5 psl.

Prezidentūroje — patarėjų sugrįžtuvės ir išleistuvės

Vilnius, gruodžio 15 d. (BNS) — Į darbą Prezidentūroje grįžo lapkričio viduryje skandalo įkarštyje atsistatydinęs prezidento Rolando Pakso patarėjas ekonomikos klausimais Jonas Ragauskas.

Po mėnesio pertraukos J. Ragauskas pirmadienį grįžo į ankstesnes savo pareigas ir toliau vadovaus Ekonomikos ir socialinės politikos grupei.

Patarėjas teigė praėjusią savaitę sulaukęs prezidento pakvietimo sugrįžti į Prezidentūrą.

„Jokio asmeninio priekaišto iš prezidento nesulaukiau. Tada mes atsistatydinome

Nukelta į 5 psl.

Premjero ir Seimo vadovo susitikime — prezidento apkaltos klausimas

Vilnius, gruodžio 15 d. (ELTA) — Pirmadienį susitikę valdančiosios Socialdemokratų ir Naujosios sąjungos vadovai premjeras Algirdas Brazauskas ir Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas, aptardami valstybės politines naujienas, kalbėjosi ir apie siūlymą skelbti apkaltą prezidentui Rolandui Paksui.

Antradienį A. Paulauskas, gavęs po apkaltos tekstu pasirašiusiųjų parlamentarų pavardes, ketina informuoti apie tai Seimą. Pasak jo, jau antradienį Seimas galėtų svarstyti specialiosios komisijos, nagrinėsiančios valstybės vadovui pateiktus kaltinimus, sudėtį.

Seimo vadovo nuomone, parlamentarai turės apsispręsti, kiek šioje komisijoje dirbs teisininkų — trečdalis ar daugiau — ir kaip jie bus atrinkti.

A. Paulauskas neatmeta galimybės, kad bus kreiptasi į Teismų tarybą, Generalinę prokuratūrą ir kitas teisėsaugos institucijas, prašant rekomenduoti galimas teisininkų kandidatūras.

Seimo pirmininkas tikisi, kad specialioji komisija, kurioje dirbs parlamentarai ir teisininkai, bus suformuota jau ketvirtadienį.

Nukelta į 5 psl.

Prokuratūra aiškinasi, kaip ikiteisminio tyrimo medžiaga pateko užsienio žurnalistams

Vilnius, gruodžio 15 d. (BNS) — Generalinė prokuratūra pirmadienį pradėjo tarnybinį patikrinimą, kurio metu aiškinamasi, ar Vilniaus apygardos prokuratūra užsienio žiniasklaidai perdavė ikiteisminio tyrimo medžiagą žinomos prancūzų aktorės Marie Trintignant nužudymo byloje.

Vilniaus apygardos prokuratūros vyriausiasis prokuroras Ramutis Jancevičius dienraščiui „Respublika" nepaneigė Prancūzijos žurnalui „Paris Match" perdavęs M. Trintignant nužudymu įtariamo roko dainininko Bertrand Cantat parodymų vaizdo įrašą.

Generalinės prokuratūros atstovas spaudai Vidmantas Putelis sakė, kad tarnybinis patikrinimas atliekamas generalinio prokuroro pavedimu. Atlikti tarnybinį patikrinimą paprašė ir pats R. Jancevičius.

Nukelta į 5 psl.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

IRAKAS

Tikritas. Irako diktatorius Saddam Hussein — sugautas! JAV pajėgos jo Irake ieškojo 8 mėnesius ir patikrino šimtus pranešimų, kol galiausiai surado jį nedidelėje duobėje vos už keliolikos kilometrų nuo rūmų jo gimtajame mieste. Šeštadienio operacijoje dalyvavo 600 karių, bet tik keli matė, kaip barzda apžėlęs ir išvargęs Saddam Hussein ropoja lauk iš duobės, iškastos po dviejų kambarių nedegtų plytų lūšna, kurioje dvokė ir buvo primėtyta drabužių. JAV kariuomenės 4-osios pėstininkų divizijos kariai apsupo maždaug 2 km skersmens teritoriją Ad Davre, esančiame vos 15 km nuo Tikrito rūmų pastatyno, kur įsikūrė amerikiečių štabas. Saddam pasidavė nesipriešindamas, nors ir turėjo pistoletą, sakė divizijos vadas generolas majoras Ray Odierno. Jis sakė, kad su nuverstuoju diktatoriumi buvo du automatais ginkluoti vyrai, kurie bandė pabėgti, bet buvo sulaikyti. Atrodo, kad Saddam slapstydamasis kliovėsi tik keliais artimais giminaičiais bei sąjungininkais ir keliavo po maždaug 20-30 vietų. Kareiviai minėtoje lūšnoje rado 750,000 dolerių, tačiau jokios ryšių technikos ten nebuvo.

Bagdadas. Per savižudžių vairuojamų automobilių sprogimus prie Irako policijos nuovadų Bagdade ir jo apylinkėse pirmadienį žuvo 9 žmonės. Naujas smurto proveržis sužlugdė bet kokias viltis, kad smurtas greitai nuslops, sugavus buvusį Irako vadovą Saddam Hussein.

JAV

Vašingtonas. JAV prezidentas George W. Bush, atsargiai paminėdamas reikšmingą Irako karo įvykį sekmadienį sakė, kad Saddam Hussein suėmimas yra „jo kelio pabaiga", bet dar ne smurto šioje Persijos įlankos valstybėje galas. Trumpai komentuodamas per televiziją šį įvykį, G. W. Bush sakė, kad Saddam Hussein stos „prieš teisingumą, kurio nepripažino milijonams". G. W. Bush tautos vardu padėkojo JAV pajėgoms, „suradusioms diktatorių plačioje valstybėje". G. W. Bush taip pat kreipėsi į irakiečius, kurių didelė dalis būgštavo, kad Saddam gali sugrįžti į valdžią, jeigu išeitų Amerikos kariuomenė.

Vašingtonas. Sugautas Saddam Hussein per tardymą neigė, kad Irake yra masinio naikinimo ginklų, rašoma žurnalo „Time" straipsnyje. JAV žvalgybos tarnybų pareigūnų, skaičiusių apklausos protokolą teigimu, į klausimą: „Jeigu neturėjote masinio naikinimo ginklų, kodėl neįsileidote JAV tikrintojų į savo objektus?", Saddam atsakė: „Mes nenorėjome, kad jie įeitų į prezidento objektus ir kištųsi į musų privatų gyvenimą".

Vašingtonas. JAV valstybės sekretoriui 66 metu Colin Powell pirmadienį atlikta prostatos operacija, pranešė Valstybės departamentas. Operacija buvo planinė, ir prezidentas George W. Bush apie operaciją buvo informuotas jau prieš 2 savaites. Valstybės sekretoriaus pareigas laikinai pavesta eiti C. Powell pavaduotojui Richard Armitage.

EUROPA

Paryžius. Dabartinis Irako valdančiosios tarybos prezidentas Abdelaziz al-Hakim pirmadienį sakė manąs, kad sučiuptam diktatoriui Saddam Hussein teisme gali būti paskirta mirties bausmė. Irako vyriausybė, kuri, kaip tikimasi, bus suformuota iki kitų metų birželio pabaigos, turės nuspręsti, ar Irako teismuose vėl galės būti skelbiami mirties nuosprendžiai. Saddam Hussein režimo valdymo metais mirti buvo nuteisti tukstančiai žmonių.

Londonas. Televizija CNN pirmadienį pranešė, kad Saddam Hussein iš Irako buvo perkeltas į amerikiečių karinę bazę Persijos įlankos valstybėje Qatar'e. Tuo tarpu Irako valdančioji taryba paneigė šį pranešimą ir nurodė, kad Saddam Hussein tebėra Irake. JAV pajėgų Irake vadas generolas leitenantas Ricardo Sanchez interviu CNN atsisakė komentuoti, kur šiuo metu yra Saddam Hussein.

IRANAS

Teheranas. Irano vyriausybė pirmadienį paskelbė, kad rengia ieškinį dėl Saddam Hussein nusikaltimų prieš Iraną, ir paragino suimtąjį Irako diktatorių teisti tarptautiniame teisme. „Irako žmones turi pirmenybę iškelti bylą Saddam Hussein... tačiau tai nereiškia, kad kitos valstybės neturi teisės pateikti ieškinį tarptautinėms institucijoms", sakė vyriausybės atstovas spaudai Abdollah Ramazanzadeh. Pasak jo spaudai, Irano Užsienio ministerija jau surinko visus būtinus dokumentus.

ŠIAURĖS KORĖJA

Seulas. Šiaurės Korėja gali padidinti savo branduolinį arsenalą, jeigu JAV „vilkins laiką", atmesdamos Pchenjano siūlymus sureguliuoti krizę, teigė KLDR Komunistų partijos laikraštis. JAV siūlo kelių žingsnių požiūrį į krizės dėl KLDR branduolinės programos sprendimą. Šiaurės Korėja mano, kad tik vienalaikis paketas susitarimų suteikti Šiaurės Korėjai ekonominę pagalbą mainais už branduolinį nusiginklavimą gali išspręsti problemą. JAV, Pietų Korėja, Japonija, Kinija ir Rusija siekia pradėti antrąjį derybų su Pchenjanu ratą po mažai rezultatų davusio susitikimo rugpjūčio mėnesį.

PAKISTANAS

Islamabadas. Pakistano prezidentas Pervez Musharraf sekmadienį vos išvengė pasikėsinimo nužudyti, kai, tiltą pravažiavus jo automobilių vilkstinei, už kelių sekundžių sprogo bomba.

SVEIKATOS KLAUSIMAIS

LIETUVIŠKA ŠIRDIS PRAŠO

DR. JONAS ADOMAVIČIUS

nuo jos nugraibyti perviršį (norma 145 mg proc) pilnojo cholesterolio, atsirandančio valgant raudoną mėsą, trynį, kokoso riešuto bei palmių aliejus ir iki pajuodavimo virinant daržovių aliejų; ji meldžia nemurkdyti jos įvairiuose taukuose bei lašiniukuose, kad ir rūkytuose; ji maldauja jos nemarinti bloguoju (LDL) cholesteroliu (gausesniu už 100 mg proc.); ji pageidauja, kad mes jos nesirgdintume per gausių kraujyje chemikalu, vadinamu C–reactive protein (CRP), kurio vieno ar su bloguoju cholesteroliu (LDL) gausa nurodo širdžiai pavojų; ji geidžia, kad mes jos nevargintume mažiausiai septyneriopai: kad nenutuktume (neturėtume didesnį negu 24 kūno svorio rodiklį); kad netinginiautume (darbo prakeikimu nevadintume, o lietuvišką darbštumą išganymu laikytume); kad negirtautume ir su alkoholiu burnele nė nemėgintume padėti širdžiai; kad su kofeinu atsisveikintume (kavutę su pyragaičiu širdies botagu laikytume); kad nerūkytume ir prirūkytu oru nekvėpuotume; kad normalų (130/80) kraujospūdį turėtume; kad cukraligę sukontroliuotume; kad nesuriebintume savo kraujo ir kad sveikų tėvų ainiais būtume.

Pirmas žingsnis sveikaton yra normalus gyvenimas, kas reiškia, kad mes, dorai užsilaikydami, nekenkiame sau, kitam ir aplinkai. Tai išmintingo (čia proto negana) mūsiškio elgsena. Būdamas toks, pajėgsi širdį apginti pajėgiausiu ginklu: saikiu lieso pieno — kiaušinio baltymo — žuvies — gausiu vaisiais, daržovėmis (ypač ankštinių, kurių puodelis atstoja mėsos davinį) kąsniu, paskanintu kasdien dviem valgomais šaukštais aliejaus su aštuoniais puodeliais vandens (ar pakaitomis su žaliąja arbata, jei neturite padidinto kraujospūdžio).

Daug pakviestų, mažai atėjusiųjų

Visi žinome, kad neprisilaikome nei Dievo — gamtos, nei medicinos nurodymų savo širdies apsaugoje. Mes kaip tas žmogelis Ariogaloje: „Kam aš taisysiu kiaurą stogą, kad nelyja?" O kitą dieną: „Kaip aš jį taisysiu, kad lietus kaip iš kibiro pila".

Žinoma, gydytojai ir vaistų gamintojai pataria pirmiausia sunormuoti savo gyvenimą ir mitybą bent per pusę metų. Ir tik tada, jei kraujas bus per riebus, imti geriausius tam reikalui vaistus. Jų grupė vadinasi *Statins*, jų vaistai *Zocor, Mevacor, Pravachol ir Lipidor*. Jie vartotini visą laiką, brangūs, kenkia kūnui, ypač kepenims, imami kartais dvejopi.

Kraujo liesinimas be vaistų per pusę metų yra šitoks:

1. vengiama cholesterolio, esamo maiste, kaip raudona mėsa, trynys; gausinamos stambmenos maiste, kaip lietuviška duona, su lupena bulvė, vaisiai, daržovės, pupos, pupelės (baltos), žirniai;

2. apsieinama be cukraus ir pikliavotų miltų, medų vartojant;

3. lietuviškas darbštumas gausina gerąjį ir mažina visą cholesterolį;

4. užuot cholesterolį mažinančių vaistų pradžioje naudok česnaką — jo kasdien vieną–dvi skilteles, o reikale, ir visą galvutę. Daugeriopai yra naudingos linų sėklos — sėmenys. Jos esą lignanai saugo nuo vėžio, laisvų radikalų žalos ir arterijų priskretimo.

Su kavai malti malūnėliu (16 dolerių) sumalk sėmenų, (flax seed) du ar pustrečio valgomo šaukšto ir užpilk ant javainių bei salotų ar gerk jas su sultimis, ar vandeniu be riebalų pienu. Sumaltas reikia tuojau sunaudoti, nes ore jos netenka daug gydomųjų medžiagų. Galima ir nemaltus sunaudoti.

Dar to negana

Širdies apsaugai darytina viskas. Lygiai svarbus yra gausus vitamino E ėmimas (dvi kapsules po 400 vienetų kasdien), vitaminas C (litras apelsinų sulčių kasdien). Širdies nuodo chomocysteino sunormavimui imtina vitaminas B pavidalu mielių, gautų svarais iš kepyklų. Jų po porą valgomų šaukštų kasdien su maistu.

Širdis prašo daug daugiau

1. Neteršti pasaulyje seniausios ir gražiausios lietuvių kalbos su „situacija", „produktu", „stresu".... kada turime puikiausius pakaitalus.

2. Visi dvasininkai prašomi nusiteikti kitam gerumu atsidavimui, vien apie save tupinėti paliovus. Dar jie prašomi religinių knygų pasakėles nelaikyti Dievo žodžiu. Medicina todėl daro nuostabius dalykus, kad atsinaujina — dešimties metų geriausias mediciniškas knygas deda į muziejų, taip atsinaujinti privalo ir Šventovė su jos tarnais, kitaip ji pati eis muziejun.

3. Paliovimą murkdyti amžinas, gyvenimiškas, dieviškas tiesas „Nežudyk, nevok, gerbk tėvą, motiną..." izraelitų padavimuose: kad proto nesveikatos nelaikytų netyrusios dvasios apsėdimu; savo darbo nepavestų kitam, įskaitant Dievo Apvaizdą, Kristų, Šv. Marija; kad neprašytų suteikti ramybę neramiems, sveikatą ją žalojantiems; taiką netaikingiems, pirm jiems nesunormalėjus... Užtai yra neatidėliotinas reikalas seminarijoms rengti sveiko nusiteikimo dvasininkus, kurie pajėgia paruošti žmogų, gyvenimiškos-dieviškos tiesos pasisavinimui ir kurie pasakėles nelaiko tiesa — Dievo Žodžiu. Juk Saulės nereikia prašyti apšviesos — būtina išlįsti iš neigiamybių slėptuvės ir Saulė neprašoma šviesi.

4. Dabartinė medicina daugeriopą meditaciją — susikaupimą vaistu nelaiko. Tas pats gali būti ir su malda, kai meditacijai teikiama religinė nuotaika. Atsisėdimas ramumoje, dvasiškas susikaupimas giliai, lėtai alsuojant keliolika minučių ir yra malda vien taip medituojančiam, besimeldžiančiam atsipalaidavimą teikianti.

Jokiu būdu nelaikytina malda pinigu. Už žuvusius, mirusius malda yra naudinga jų palikuonims, namiškiams taip sunkiame laike.

Vengtina yra gramofoninė malda — tokia ji nėra vaistas. Čia dvasininkas galėtų sutvarkyti pasižmonėjimą prie karsto koplyčiose, nes daugelis, nepakęsdami užimo prie karsto, nori būti sudeginti.

Mat, tas netarnauja sveikatai ir artina prie tiesos tvirtinimo, jog tikrai Šventykla nesugriaunama, kad jos nevisuomeniški dvasininkai iki šiol nepajėgia suardyti. Lietuviška širdis prašo visų mūsų nebūti leišiais — tokiais ardytojais ir pradėti rūpintis vaikų širdies apsauga nuo mažens, o mes nuo šios dienos kiekvienas ir kiekviena elkimės, kaip čia nurodyta.

Išvada

Sveikos širdies užlaikymui svarbiausia yra jos apsauga nuo mažens. Kaip mašina be gerai veikiančio variklio, taip ir kūnas be sveikos širdies yra niekis. Prieglaudose gyvi lavonai atsirado, nesaugant savo širdies nuo jaunystės. Juos į niekus pavertė tie „lietuviški skanumynai" — tos dešros su kiauliena, taukais ir tryniais. Čia dar savo trigrašį prideda kavutė su pyragaičiu, burnelė su bokalu ir supamoji kėdė su TV ekranu. Sunku vyresniems tvarkytis — visokie sveikatos nurodymai jiems nepadeda. Už tai savu pavyzdžiu reikia pratinti prieauglį prie sveiko kąsnio, lietuviško darbštumo, mokslui pomėgio, gyvenimui be svaigalo ir rūkymo, o džiaugtis vien tik iš kitam gėrio suteikimo.

O mes, visi krikščionys, pradėkime Dievą garbinti savais, artimui skirtais, darbais ir tučtuojau liaukimės vien liežuviu Jį liaupsinę, idant taptume nevertais, kad latviai mus pravardžiuotų leišiais. Suimkime save nagan tapti sau vertais lietuviais ir tokiais mūsiškėmis — tiesinkime savo kreivą gyvenimo vagą visame kame, įskaitant ne-kenkimą sau, valgant, geriant, su artimu bendraujant ir širdies apsauga besirūpinant. Tokias pastangas išspauskime iš savęs — jų nepaveskime niekam kitam; o tokie pavedėjai nedelsiant susitvarkykite.

„Spalvų orkestras" atlieka programą Vilniuje, „Neringos" restorane. **Sauliaus Venckaus (Elta)** nuotr.

Seimo narė, konservatorė Irena Degutienė sveikina „Spalvų" orkestro vadovą Romualdą Brūzgą. **Sauliaus Venckaus (Elta)** nuotr.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.
Subscription Rates: $100.00. Foreign countries $115.
Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.
Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	$100.00	$60.00	$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$115.00	$65.00	$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$60.00	$45.00	$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$65.00	$50.00	$38.00
Užsakant į Lietuvą:			
Oro paštu	$500.00	$250.00	
Reguliariu paštu	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	$160.00	$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	$55.00		

Vyriausia redaktorė – **Danutė Bindokienė**
Administratorius – **Valentinas Krumplis**
Moderatorius – **kun. Viktoras Rimšelis**

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas: **administracija@draugas.org**
redakcija@draugas.org
rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak. Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DR. TOMAS ZUBINAS
DANTŲ GYDYTOJAS
4560 W. 103rd. St.,
Oak Lawn, IL 60453
Tel. 708-423-5155.

ČIA GALĖJO BŪTI JŪSŲ
SKELBIMAS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

„SPALVŲ ORKESTRO" MUZIKA

Gruodžio 9 d. Vilniaus „Neringos" restorane pristatytas unikalaus „Spalvų orkestro" albumas, kurį įrašė 30 jaunuolių su proto negalia vienijantis Lietuvos vaikų ir jaunimo centro kolektyvas „Spalvų orkestras".

Dešimtus metus gyvuojančio, „Spalvų orkestro" nariai groja iš skirtingomis spalvomis pažymėtų gaidų arba iš klausos. Pasak kolektyvo vadovo Romualdo Brūzgos, sutrikusio intelekto vaikams spalvų pasaulis yra artimesnis, žaismingesnis, labiau suprantamas. Daugeliui likimo nuskriaustų jaunųjų muzikantų „Spalvų orkestras" yra bene vienintelė galimybė atskleisti savo gabumus ir talentą, suvokti savo vertę ir pasijusti lygiaverčiais visuomenės nariais.

Dalyvaudamas Neįgaliųjų metams skirtose programose, orkestras siekia parodyti, jog sutrikusio intelekto vaikai gali būti kūrybingi ir veiklūs. „Spalvų orkestras" šįmet surengė muzikines gastroles po 10 Lietuvos miestų ir miestelių, o jas vainikuoja pirmuoju Lietuvoje žmonių su negalia kolektyvo įrašytu ir išleistu albumu.

(Elta)

ŽINOVAI PATARIA

VANDUO JŪSŲ NAMUOSE

Net ir nedidelis vandens kiekis, įsisunkęs per namo pamatus arba plyšelius sienose, gali padaryti keletą tūkstančių dolerių žalos. Nebūtinai tas vanduo ateina iš lauko — dalis gali būti ir iš vandentiekio ar kanalizacijos vamzdžių, kai juose atsiranda vos pastebimi plyšeliai, įtrūkimai ir vanduo lašelis po lašelio capsi tarp sienų bei sijų, susirinkęs ilgai neišdžiūsta, taip atsiranda pelėsiai ar puvimas.

Vanduo rūsyje

Jeigu medžiaga, iš kurios pastatytas namo pamatas lengvai praleidžia vandenį, arba pamate atsiranda vos pastebimi įtrūkimai, po labai smarkaus lietaus galima pastebėti, kad vidinė rūsio siena padrėkusi, o kartais tiesiog iš jos sunkiasi vanduo. Jeigu į tai savininkas nekreipia dėmesio (sakykime, ne kiekvieną kartą lyjant vanduo pasirodo), ilgainiui tai gali padaryti daug bėdos. Būtina ir tuos mažus įtrūkimus pamate nedelsiant užtaisyti. Be to, reikia pasirūpinti, kad lietaus vanduo tekėtų tolyn nuo namo, tuomet rečiau susirinks prie pamato ir veršis į vidų. Tai padaryti visai nesunku — reikia aplink pamatą padaryti iš žemės ar smulkių akmenukų pakilimą, taip pat pasirūpinti, kad nuo stogo vandens nutekėjimo vamzdžiai būtų prailginti ir nelietų vandenio prie pat pamato.

Ar nelaša vanduo per stogą

Net jeigu stogas palyginti naujas ar gerame stovyje, verta kartas nuo karto (žinoma, lyjant) užlipti ant aukšto ir patikrinti, ar vanduo nevarva per stogą, ypač vietose, kur stogas turi iškyšulį, kaminą ar kitus nelygumus. Nuolat drėgnos aukšto lubos ir ant grindų patiesta izoliacija yra ideali pelėsių perykla, todėl reikia pasirūpinti, kad stogas nevarvėtų.

Pelėsiai

Pastaruoju metu daug girdime, kad kai kuriuose pastatuose dėl atsiradusių pelėsių turėjo išsikraustyti žmonės, buvo uždarytos net mokyklos ir reikėjo daug pastangų pelėsius išvalyti.

Pelėsių negali atsirasti be vandens, nuolatinės drėgmės, tad reikia stebėti, ar kur nors name nelaša vanduo, nėra sudrėkusios sienos nuo kanalizacijos, vandentiekio, oro vėsintuvų, vandenį praleidžiančio stogo ar sutrūkinėjusio pamato. Kai pelėsiai įsimeta į sienas, juos labai sunku išnaikinti. Kaip žinome, pelėsiai ne tik duoda namui nemalonų kvapą, bet yra labai kenksmingi sveikatai — daug žmonių yra jiems alergiški. Pelėsiai gali sukelti pavojingas plaučių ligas.

Jeigu pastebėjote nedidelį plotelį pelėsių ant rūsio sienos, juos galima nuplauti stipriu choro (bleach) arba amoniako (amonia) skiediniu. Galbūt procesą reikės pakartoti kelis kartus, kol pelėsiai išnyks.

Švinas vandenyje

Iki 1980 m. variniai vandentiekių vamzdžiai buvo suliuojami švino mišiniu. Švinas ilgainiui patenka į vandenį, ypač kai vanduo natūraliai turi daug rūgščių. Suaugusiems švinas vandenyje yra kenksmingas, bet ne tiek daug žalos sveikatai padaro kaip vaikams ir jaunuoliams. Jeigu gyvenate senesniame name, svarbu patikrinti vandenį, ar jame nėra švino. Tai padaryti nesunku, tik reikia susisiekti su savo miesto vandens tiekimo departamentu ir sužinoti, kur yra laboratorijos, galinčios patikrinti vandenį. Jeigu būtų rasta per daug švino geriamame vandenyje, tuomet reikės keisti vandentiekio vamzdžius.

Beje, jeigu ilgiau stovėjusį vamzdžiuose vandenį bent kelias minutes nuleisite, jame bus mažiau švino. Taip pat nereikia vartoti gėrimui ar maisto gaminimui karšto vandens iš čiaupo, nes, vandenį kaitinant, daugiau iš vamzdžių į jį išsiskiria švino.

Prastas vandens spaudimas

Jeigu iš čiaupo vanduo teka maža srovele, o, paleidus dušą, neįmanoma nei muilo nuo nugaros nuplauti, vadinasi namuose yra žemas vandens spaudimas.

Jo priežastis gali būti visai paprasta — užsikimšęs čiaupo sietelis arba nuo vandens nuosėdų (mineralų) užkimštos dušo galvutės skylutės. Tad pradėkime nuo paprasčiausių priežasčių.

Atsukite čiaupo apačioje esantį žiedelį. Jo viduje rasite mažutį sietelį, kuris gali būti pilnas rūdžių (iš senų vamzdžių), nuosėdų, net smėlio, ypač jeigu buvo taisomas vandentiekis ir kurį laiką vandens tiekimas buvo sutrikęs. Tą sietelį reikia išvalyti, žiedelį vėl užsukti ant čiaupo ir problema išnyks. (Tuo pačiu galima dušo galvutę pamirkyti skiedinyje pasigamintame iš lygios dalies balto acto ir labai karšto vandens.)

Kartais vandens tekėjimas sutrinka dėl senų vandentiekio vamzdžių, kurie per ilgą laiką užsikemša rūdimis arba nuosėdomis. Tuo atveju reikia vamzdžius pakeisti.

Vandens kokybė

Kartais žmonės sako, kad jų name vanduo „yra kietas". Tai paprastai vanduo, kuris turi daug ištirpusių mineralų, ypač kalcio ir magnio. Nors toks vanduo sveikatai nekenkia, bet sudaro daug nepatogumų. Pvz., užkemša dušo galvutę, vandentiekio vamzdžius, sunku skalbinius švariai išskalbti, plaunamos stiklinės ir lėkštės yra padengtos tarsi balzganų miltelių sluoksneliu, o muilas „kietame" vandenyje palieka nuosėdų ant odos ir plaukų.

Dažniausiai tas „kietas" vanduo yra namuose, kurie turi savo šulinius. Problema pataisoma, vartojant specialius „vandens minkštinimo" (water softening) chemikalus arba aparatūrą, kuri, chemikalų pagalba, į namus atitekantį vandenį minkština.

PILIEČIŲ ATSTOVYBĖ AR DAR VIENAS MUZIEJUS?

Pastabos buvusios prezidentūros Kaune paskirties perspektyvų klausimu

VIDMANTAS VALIUŠAITIS

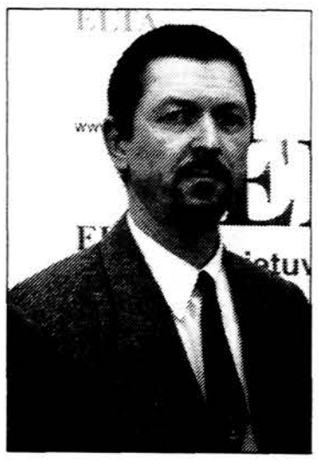

Vidmantas Valiušaitis.

Ar reikia prezidentui dviejų rezidencijų? Ar jo, kaip valstybės vadovo, darbo efektyvumas bus mažesnis, jeigu Vyriausybė neskirs reikiamų lėšų prezidentūros kieme esančioms „caro laikų sargybos būstinei, arklidei ir šieninei" suremontuoti? Kas geriau: istorinio atminimo išsaugojimas valstybės tvarkomame ir „liaudžiai" atvirame muziejuje, ar dar vienas valdininkų ir „elito" pasipuikavimui atitvertas rezervatas?

Tokie ir panašūs dienos politinėmis spekuliacijomis paremti svarstinėjimai karts nuo karto išnyra spaudos puslapiuose, tačiau esminės diskusijos apie buvusios prezidentūros pastato Kaune priklausomybę ir tolimesnį panaudojimą – nėra. Tarsi tai būtų ne Kauno miesto piliečių, bet tik valdininkų susirašinėjimo ar žinybų turtinių dalybų reikalas.

Neseniai sužinojome, kad prezidento kanceliariją pasiekė kultūros ministrės pasirašytas raštas, kuriuo ji „sutiko, jog Kaune esantį buvusios prezidentūros pastatą iš Vytauto didžiojo karo muziejaus perimtų prezidentūra". Tuo pat metu iš kai kurių kitų Vilniaus tarnybų ir politinių tribūnų girdėti balsų, stojančių už „paprastą" žmogų ir jo „teises" džiaugtis muziejiniais eksponatais.

Bet ko norėtų patys kauniečiai? Koks būtų Kauno visuomenės interesas? Kada Kaunui ir Kauno visuomenei būtų geriau – ne vienadienio politikavimo, bet ilgalaikių visuomeninių interesų bei pilietiškumo ugdymo prasme: jei turėtume savo mieste reprezentatyvią ir aktyviai veikiančią valstybinę instituciją ar dar vieną istorijos muziejų?

Nesibaigiančios aimanos ir vaitojimai apie Kauno provincialėjimą, kultūrinį merdėjimą ir ekonominį atsilikimą iš tikrųjų yra juokingi. Be gailesčio plaka liežuviais save ir kitus daugiausia tie, kurie patys praktiškai nieko nedaro, kad padėtis keistųsi. Kurie daro ir yra šį bei tą padarę, nelieja krokodilo ašarų, bet moka džiaugtis ir didžiuotis savo miestu, nes jis to vertas. Pasižiūrėkime į Savanorių prospektą, centrą, senamiestį. Ar iš tikrųjų čia jau tokia stagnacija ir niekas nevyksta?

Klausimas iš tiesų yra kitas: kiek miesto plėtros, jo ūkinio augimo rezultatus lemia visuomenės narių profesinis aktyvumas ir kompetencija kiekvieno savoje srityje, o taip pat organizuotos pilietinės raiškos formos, o kiek politinės valdžios valia bei jos pastangų atspindys žiniasklaidoje?

Tai yra du visiškai skirtingi dalykai, kurių nederėtų painioti ir liautis kauniečiams tapatinti save su vietinės valdžios atvaizdu laikraščiuose. Ne gūžtis ir slėpti akis, kad vienas Kauno meras buvo šioks, antras toks, trečias anoks, bet semtis stiprybės ir pasitikėjimo iš tų kauniečių, kurie padarė gerų ir naudingų darbų visam miestui, nepaisant valdžių, kokios jos bebuvo ar yra. Nereikia pervertinti valdžios reikšmės ir įtakos, o verčiau tiesiai jos klausti: gerbiamasis mere, prieš metus vykusiuose rinkimuose, drauge su savo politiniais partneriais, siūlėte kauniečiams ilgalaikes „partnerystės sutartis" ir žadėjote tartis su jais svarbiais bendruomenei klausimais; ar tie pažadai dabar jau nebegalioja? Gerbiamasis vicemere, savo rinkiminiuose straipsniuose plačiai kalbėjote apie ketinimus „kurti Kauną drauge" su miesto visuomene, bet jau po metų per TV pristatinėjate grandiozinius projektus, kurie kauniečiams nežinomi ir daugelį jų baugina.

Čia pirmiausia turiu galvoje buvusių „Kauno audinių" ir aplinkinėse teritorijose projektuojamą prekybos bei pramogų kompleksą, slepiant nuo visuomenės reikšmingą informaciją apie šio projekto pobūdį bei visokeriopą poveikį aplinkai, urbanistiniam kontekstui. Šios valdžios arogancją ir nesiskaitymą su miesto bendruomenės interesais liudija tai, kad meras net nesiteikė atsakyti į keliasdešimties Kauno m. I vaikų darželio, patenkančio į grandiozinio statinio poveikio lauką, auklėtinių tėvų š.m. birželio 20 d. kreipimąsi, kuriuo šie, pasikliaudami jo „politine išmintimi, pilietiniu padorumu ir atsakomybės jausmu", tikėjosi bent jau dėmesio ir atsakymo iš miesto vadovo į keliamus klausimus.

Niekas nekelia klausimo, ar toks prekybos ir pramogų centras Kaunui yra reikalingas. Atsakymas vienareikšmiškas – žinoma, taip! Bet vieta, kuri pasirinkta jo statybai, negali nekelti nusivylimo protaujančiam žmogui, kuris, net ir nebūdamas specialistas, gali nesunkiai prognozuoti negatyvias socialines, urbanistines, ekologines ir kitas pasekmes, jei tik toks projektas šioje vietoje būtų realizuojamas.

Melą ir korupciją gali įveikti tik pilietinė visuomenė, teisingai šiomis dienomis TV laidoje „300 sekundžių" pastebėjo kolega Eduardas Eigirdas.

„Vienintelis tikras ir nepaperkamas piliečių teisių gynėjas demokratinėje visuomenėje yra jis pats – žmogus ar žmonių grupė, drįstanti pasakyti tiesą ir reikalaujanti, kad jų deklaruojama tiesa nebūtų nutylėta. Žiniasklaida bei politikai yra tik tarpininkai, kurie kartais gali padėti, o kartais (už didžiulius pinigus) netgi trukdyti apginti teisėtus piliečių interesus. Būtina tai prisiminti, nes patikėjus politikų pažadais ar žiniasklaidos dorumu, galima ir vėl skaudžiai nusivilti." Šį straipsnį ne veltui pradėjau klausimais apie buvusios prezidentūros pastato Kaune paskirtį bei jo panaudojimo perspektyvas. Tai nėra atsietas reikalas nuo Kauno visuomenės pilietiškumo dimensijos, jos gebėjimų pasinaudoti konstitucinėmis teisėmis ir daryti poveikį visų lygių valdžios priimamiems sprendimams. Ir tai niekaip nėra susiję nei su prezidento R. Pakso, nei su prezidento V. Adamkaus ar prezidento A. Brazausko asmenybėmis. Prezidento institucijos, kaip struktūros, – nesvarbu, koks asmuo tuo ar kitu istoriniu momentu jai vadovautų, – aktyvi raiška Kaune yra išskirtinai reikalinga ne tiek istorinių reminiscencijų (jos irgi svarbu!), kiek šiandieninio gyvenimo reikmių bei piliečių platesnio įsijungimo į valstybės valdymą požiūriu.

Dėl tos pačios priežasties (vargas – arti, Dievas ir Vilnius – toli), prieš kelis metus buvo iniciatyvų decentralizuoti ir Vyriausybės aparatą – kai kurias ministerijas ar departamentus – perkeliant į Kauną (galbūt žemės ūkio, transporto ir susisiekimo), Klaipėdą (susijusius su jūra ir žuvininkyste). Kol kas to padaryti nepavyksta, galbūt pavyks ateityje. Tuo tarpu prezidentūra – jau ateina pati, kauniečiams tampa „ranka pasiekiama", kad ir jie, ne tik vilniečiai bei reti provincijos svečiai, galėtų tarti savo žodį prezidentui visais valstybės gyvenimo klausimas, įskaitant ir tikrus ar tariamus Kauno plėtros rūpesčius. Vadinasi, demokratijos formų, galimybių patiems piliečiams įtakoti valstybės valdymo kokybę, atsiranda vis daugiau.

Bereikia tik pačių piliečių aiškaus apsisprendimo, supratingumo ir aktyvumo. Iš tiesų, kauniečiai juk neapgins Kintų miestelio gyventojų nuo naftos verslovių apetito pasiglemžti Kuršių marių pakrantes suniokojimui, kad padidintų savo privačius pelnus. Tuo tarpu pamario žvejai neatvažiuos piketuoti į Kauną, kad apgintų mūsų miesto smulkiuosius verslininkus, vaikų darželių auklėtinius, gimdymo namų pacientes, miesto žaliuosius plotus ir istoriškai susiklosčiusį urbanistinį kraštovaizdį nuo žmonių, kurių supratimas apie tarnystę visuomenei nepranoksta asmeninio intereso.

Todėl ir buvusios prezidentūros pastato Kaune paskirties perspektyvų atveju yra labai gerai ir gražu tai, kad kultūros ministrė „sutiko" pastatą atitinkami peradresuoti, numatant efektyvesnę ir visuomenės interesui naudingesnę jo panaudojimo formą. Bet būtų buvę dar geriau ir gražiau, jei tai ji būtų dariusi, įvertinant pačios Kauno visuomenės siūlymą ir pageidavimą.

Belieka viltis, kad toji visuomenė vis dėlto mokės branginti šią progą ir galimybę bei tinkamai ją išnaudos savo ir ateities kartų labui.

KARIUOMENĖ NESIKEIČIA — KEIČIASI TIK POLITIKAI

Lapkričio 23-ąją iškilmingai paminėtos Lietuvos kariuomenės 85-osios įkūrimo metinės. Dar prieškariu Lietuvos kariuomenėje tarnavę, dabar jau žilagalviai vyrai tvirtino, kad kariuomenė niekada nesikeičia, — keičiasi tik politikai.

Rytas Laisvės alėjoje niekuo nesiskyrė iš kitų — tik kai kur skubėjo uniformuoti kariškiai ar apie politiką postringavo pensininkai. Tik pravėrus Šv. Arkangelo Mykolo (Įgulos) bažnyčios duris buvo galima suprasti, kur skubėjo uniformuoti mūsų piliečiai. Šioje bažnyčioje aukotos Mišios, skirtos kariškiams. Jas aukojo Kauno įgulos kapelionas kapitonas Tomas Karklys, o jam patarnavo Juozo Vitkaus bataliono kariūnai. Reikia pažymėti, kad Kauno įguloje dislokuoti aštuoni kariniai daliniai, o juose tarnauja apie 2,000 karių.

Apie vidurdienį eismas pagrindinėje miesto gatvėje buvo visiškai uždarytas, nes po pagerbimo ceremonijos prie paminklo Žuvusiems už Lietuvos laisvę bei nežinomojo kareivio kapo priešais Vytauto Didžiojo karo muziejų pražygiavo maždaug du šimtai Kau-no įgulos kariūnų. Visa tai stebėjo 2,500 kauniečių ir miesto svečių.

Jubiliejaus iškilmėmis labiausiai buvo patenkinti vaikai. Jiems tai — nemažai įspūdžių palikęs ir daug teigiamų emocijų sukėlęs renginys! Tuo tarpu vyresnės kartos atstovams tai buvo puiki proga prisiminti istorines kovas. Liejosi nostalgiški prisiminimai ir atodūsiai: „...anuomet Lietuvos kariuomenė buvo pati geriausia...".

Prie paminklo Žuvusiems už Lietuvos laisvę tradiciškai pakelta ir Vyčio kryžiaus ordino vėliava. Pasak Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų vado padėjėjo kapitono Gintauto Deksnio, ši vėliava nuo 1991-ųjų kasmet iškilmingai pakeliama lapkričio 23-iąją ir Vasario 16-ąją. Ją pakelti suteikiama garbė tik Vyčio kryžiaus ordino kavalieriui. Anot G. Deksnio, šiuos aukščiausiojo laipsnio karinius ordinus Kaune turi tik 11 žmonių.

Šįkart vėliavą kėlė garbaus amžiaus sulaukęs savanoris-kūrėjas, dimisijos pulkininkas Bronislovas Vizbaras.

Kariuomenės dienos minėjimo renginius vainikavo Rotušėje įvykęs Kauno įgulos karininkų pagerbimas. Meras Arvydas Garbaravičius padėkos raštus įteikė 26 kariūnams.

Tuo tarpu Vilniuje Lietuvos kariuomenės jubiliejaus proga už nuopelnus Lietuvai Valstybės ordinais ir medaliais bei Prezidento padėkomis buvo apdovanoti ginkluoto pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviai ir profesinės karo tarnybos kariai.

„Žaviuosi žmonėmis, kuriems patriotizmas, meilė gimtajam kraštui yra neįkainojama vertybė", — sakė prezidentas Rolandas Paksas.

Šalies vadovas reiškė pagarbą žmonėms, kovojusiems ir paaukojusiems gyvybę už mūsų šalies laisvę, taip pat politikams, svariai prisidėjusiems, kad svetimos valstybės kariuomenė būtų išvesta iš Lietuvos.

Milda Zinevičiūtė
Kaunas

Danutė Bindokienė

Mes jį jau turime!

Tokiais žodžiais spaudos konferenciją praėjusio sekmadienio (gruodžio 14 d.) ryte Bagdade pradėjo JAV administratorius Irakui Paul Bremer. Pareiškimas sutiktas entuziastingu plojimu. Niekam nereikėjo sakyti, kas tas „jis": buvo aišku, kad amerikiečiams pagaliau pavyko surasti ir areštuoti buvusį Irako diktatorių Saddam Hussein.

Tik buvo sunku patikėti, kad žmogus, tuoj po sugavimo parodytas ekrane, yra tas pats išdidus, kietas diktatorius, žiauriausiomis priemonėmis pasiuntęs į amžinybę apie pora milijonų savo valstybės gyventojų, kurie drįso priešintarauti (arba tik įtarti „priešvalstybine veikla") Hussein režimui. Ilga, žiloka barzda apžėlęs, klaikiomis akimis, susivėlusiais, seniai kirptais plaukais, nuolankiai pasiduodantis Amerikos kariuomenės gydytojo patikrinimui, jis buvo nedaug panašus į aną Saddam Hussein, kurį garbino džiūgaujančios minios, kuris, apsuptas savo nuolat linkčiojančių patarėjų, šaipėsi iš Jungtinių Tautų pasiųstų inspektorių pastangų rasti Irake masinio naikinimo ginklų.

Kone nuo Irako karo pradžios vienas svarbiųjų JAV karinių pajėgų tikslų buvo kiek galima greičiau surasti Saddam Hussein ir jo ištikimiausius kabineto narius (įskaitant abu jo sūnus, kurie visuomet būdavo arti tėvo ir uoliausiai talkino, atliekant jo baisius darbus). Kad kiekvienas karys, sutikęs kurį ieškomąjį, nedelsiant atpažintų, buvo išspausdinta ir išdalinta speciali „kortų kaladė" su Hussein, jo sūnų, ministrų, karo vadų ir kitų įtakingų buvusio režimo pareigūnų atvaizdais. Šiuo metu liko tik trylika dar nesurastų.

Kas ieško, tai ir randa — sako patarlė, juo labiau, kad Hussein visgi Irake turėjo daug priešų, ypač kurdų tautybės žmonių, prieš kuriuos buvo nukreipti patys žiauriausi persekiojimai, net panaudojant biologinius ir cheminius ginklus, nuo kurių žuvo keli tūkstančiai civilių gyventojų, įskaitant moteris ir vaikus. Antra vertus, nepakenkė ir 25 milijonai dolerių, kuriuos JAV valdžia paskyrė už informaciją apie Saddam Hussein slėptuvę. Kaip ir jo sūnų atveju, patys irakiečiai pranešė JAV žvalgybai, kur jie slapstėsi. Apsupimo metu abu sūnūs žuvo.

Bet Saddam, kaip ir visi didieji pasaulio diktatoriai, pasirodė esąs didžiausias bailys. Amerikiečiai kariai jį ištraukė iš rūsyje iškastos nedidelės duobės, kurioje „didysis Irako diktatorius" lindėjo, kaip žiurkė oloje. Nors ant kelių buvo pasidėjęs užtaisytą šaunamąjį ginklą, jo nepakėlė nei prieš areštuoti atėjusį amerikietį karį, nei prieš save. Tad nebuvo iššautas nei vienas šūvis ir visame Irake pavojingiausias asmuo iš apgriuvusio rūsio už pakarpos ištrauktas be jokių pastangų.

Jo slėptuvė buvusi netoli gimtojo Tikrit miesto, prie pat Tigris upės, ant kurios kranto, tik kitoje pusėje, stovėjo prabangūs diktatoriaus rūmai. (Rūmus jis turėjo ne vienus, ir vienus už kitus prabangesnius, puošnesnius.) Kartu su Hussein surasta pora automatinių šautuvų ir 750,000 dolerių banknotų, o užuot nublizgintų limuzinų su ginkluota palyda, diktatorius pastaruoju metu važinėjo senu taksi.

Suprantama, pirmoji mintis yra pasitenkinimas, kurį išreiškė JAV karinė vadovybė Irake, prezidentas George W. Bush savo trumpoje kalboje iš Baltųjų rūmų ir Didžiosios Britanijos ministras pirm. Tony Blair. O kas toliau?

Kažkodėl diktatoriai, užuot slėpę savo baisius darbus, juos labai kruopščiai dokumentuoja, ne tik raštu, bet ir videojuostomis. Kaip po Antrojo pasaulinio karo Hitlerio režimas, taip ir Saddam Hussein diktatūra paliko labai daug išsamios dokumentinės medžiagos apie areštus, kankinimus, mirties bausmės vykdymą. Juk ir po sovietų imperijos žlugimo Lietuvoje rasta daug įrodomosios medžiagos apie komunistinės „teismų sistemos", KGB bei kitus nusikalstamus darbus (bent kiek jos Maskvos statytiniai nespėjo sunaikinti). Kad Irako diktatorius vertas pačios didžiausios bausmės, jokios abejonės nėra. Dabar tik svarstoma, kur turėtų vykti teismo procesas. Irakiečiai norėtų tai patys atlikti, bet tarptautinės teisėsaugos institucijos jau susirūpino, kad per daug kančių jo gyventojai yra patyrę iš Hussein režimo ir teismo procesas nevyks pagal tarptautinės teisės nuostatas.

Hussein areštas galutinai parodė irakiečiams, kad nebereikia bijoti jo grįžimo į valdžią, kad dabar jau gali nekliudomi kurti naują demokratinę valstybę.

SIGNATARAI: TARNYSTĖ LIETUVOS LABUI

Pokalbis su Lietuvos nepriklausomybės akto signatare, ilgamete Lietuvos Seimo nare Romualda Hofertiene

Tęsinys. Pradžia Nr. 240

O tas, kuris iš tėvo siekė išpešti sau naudos, per laidotuves tvarko savo materialinius reikalus. Tai atsitiko ir su mūsų valdžios žmonėmis Atgimimo metu. Dalis Seimo narių dirbo dieną naktį, negailėdami sveikatos, nepaisydami pavojų, netekdami ne tik ramaus gyvenimo, bet ir turėtų išteklių. Jie neprarado sąžinės. Bet dauguma, deja, rūpinosi savo asmeniniais reikalais ir savo gerove, jungdamiesi į interesų grupes. Ne paskutinį vaidmenį čia suvaidino žiniasklaida, tenkindama sensacijų ištroškusių žmonių smalsumą, iš žurnalistikos darydama biznį ir nesuvokdama, kad elgiasi kaip mažas vaikas su degtukais, — pasekmės išaiškės tik vėliau, bet jau bus per vėlu.

— Ypač skaudžiai žiniasklaida palietė Jūsų likimą. Iš dalies ir dėl jos kaltės Jūs netekote visko: buto, darbo, visuomeninės veiklos galimybės. Kodėl, Jūsų nuomone, taip atsitiko?

— Taip, žinau didumą tų problemų, nes esu Signatarų klubo valdybos narė. Signatarų gyvenimo vaizdas panašus į visos Lietuvos gyvenimo vaizdą. Keletas procentų jų gyvena pasiturinčiai, apie 20-30 procentų gyvena neblogai, o kiti — skursta. Jeigu kas nors mano, kad signatarai yra valstybei našta, tai patikinu, kad taip ilgai nebus: dalis signatarų jau mirė (gyvųjų dar liko 118), dalis nepagydomai serga nuo ypač įtempto, pavojingo ir atsakingo darbo (kartais po 15 ar 20 valandų per parą) 1990—1991 m. Aukščiausioje taryboje, kai ant kortos stovėjo visos Lietuvos likimas.

Nedarbas graužia signatarų, kaip ir daugelio Lietuvos gyventojų, sveikatą. Neištvėręs pažeminimų dėl nedarbo, dėl būsenos, kad tavo patirtis niekam nereikalinga, dėl negalėjimo padėti net savo vaikams, iš gyvenimo pasitraukė trisdešimtmetis signataras Gintaras Ramonas. Dalis diplomuotų signatarų pragyvenimui minimumą turi užsidirbti fiziniu darbu.

Teisingumo dėlei reikia pasakyti, kad parodomojo dėmesio lyg ir nestokojame. Visų kadencijų prezidentai, Seimo pirmininkai kviečia į renginius, į iškilmingus posėdžius, o prezidentas R. Paksas Kovo 11-ąją išskirtinai pagerbė signatarus, pakviesdamas juos į Prezidentūrą. Tačiau ir G. Ramonas iš gyvenimo pasitraukė turbūt ne todėl, kad neturėjo darbo. Jį, kaip ir kitus signatarus ar šiaip veiklesnius ir kompetentingesnius žmones, kankino nereikalingumo valstybei jausmas, supratimas, kad jo patirties niekam nereikia. Signatarai su malonumu dirbtų ir veltui, jeigu tik kam nors prireiktų jų paslaugų. Todėl ir sakau: kada ir kuri valdžia pagaliau „inventorizuos" ūkininko, verslininko, politiko, mokslo ir kultūros darbuotojo protą, išmintį ir patirtį, kad juos panaudotų Lietuvos talkai. Tik tokį darbą padariusi valdžia galbūt ištrauktų Lietuvą iš visuotinio skurdo, nes saujelė turtingųjų tik dar labiau pabrėžia skurdo lygį šalyje. Kol svetimi tankai važinėjo po mūsų žemę, tol gal ir nebuvo galima to daryti. Bet šiandien? Kodėl šiandien to nedaroma? Atsakymą matau tik vieną: visas mūsų valdžias kamuoja negalia. Raseiniškiai jau pademonstravo, ką ji reiškia, ir pradėjo jos gydymą savarankiškai.

Taigi Lietuvos signatarų ne tik teisė, bet ir pareiga dirbti valstybės struktūrose valstybei naudingą darbą. Ar mes būsime reikalingi? Tai mums jau pažadėjo ir Seimo pirmininkas, ir prezidentas, ir premjeras. Jais tikime ir laukiame. Manau, kad jie neturėtų delsti su kvietimu mus į talką, nes, anot Bernadetos Lukošiūtės, daugeliui jau saulelė vakarop... Ir kvietimas gali pavėluoti.

Socialinių garantijų reikia ne tik signatarams, bet ir vieną ar dvi kadencijas baigusiems Seimo nariams. Per savo buvimo Seime laiką jie dažnai praranda darbą, profesinę kvalifikaciją, įteidžiami apkalbomis, pasmerkiami žiniasklaidos koneveikimui, o pasibaigus kadencijai jų vengia darbdaviai, bijodami ekspolitikų informuotumo ar įžvalgumo. Neduok Dieve, kad į valdžią pakliūtų tie, kuriems atlyginimo ar socialinių garantijų nereikia. Tokie finansiniai politikai kurtų įstatymus sau ir savo grupuotėms ir galutinai paskandintų Lietuvą korupcijos liūne, pribaigdami ir taip jau nualintą sąžiningą Lietuvos žmogų.

— Taigi per dešimt metų, kuriuos praleidote Seime, neprasigyvenote materialiai, neapsirūpinote ramią senatvę. Ką veiksite, kai sulauksite valstybės paramos — pensijos? Kokie Jūsų ateities norai, svajonės, planai ir siekiai?

— Svajoju, kad kuo mažiau žmonių Lietuvoje patirtų neteisybę ir kad valdžia jų neskriaustų per savo biurokratus ar kitomis formomis. Svajoju, kad kuo mažiau būtų skurstančių, nes užsitęsęs skurdas nualina ne tik kūną... Svajoju turėti normalią lovą, kad galėčiau pailsėti, taip pat kokį nors fotelį ar sofą, negendantį normalaus ekrano televizorių. Svajoju per dvejus metus išmokėti bankui didžiulę paskolą už 36 kvadratinių metrų butą Vilniuje. Žinoma, labiau norėčiau įsigyti personalinį kompiuterį negu personalinį „Lietuvos ryto" žurnalistą, kuris neapleido manęs kone dešimtį metų. Mat nežinau, ar „Lietuvos ryto" misija mano atžvilgiu jau baigta.

Materialūs dalykai, prarasti per politiką ir politinius užsakovus, yra pamažu atstatomi. Tą „atstatomąjį" darbą dabar ir dirbu. Bet moraliniu atžvilgiu man ir mano dukrai jau yra padaryta neatitaisomų dalykų. Tai ne šio mūsų pokalbio tema, be to, nenoriu aitrinti senų žaizdų.

Bus daugiau

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

LITURGINĖ EUCHARISTIJOS ŠVENTIMO KATEKEZĖ

V. Eucharistinė malda

Eucharistinė malda yra Mišių šaltinis ir viršūnė, kaip ir Eucharistinė auka yra viso krikščioniško gyvenimo šaltinis ir viršūnė. Katalikai nuo mažens mokomi, kad per Eucharistinę maldą mūsų duonos ir vyno dovanos tampa Kristaus Kūnu ir Krauju. Tai mes vadiname pašventimu (konsekracija), o šį elementų pasikeitimą — esmėkaita (trans-substanciacija). Per Paskutinę Vakarienę į rankas paėmus duoną Jėzaus žodžiai „Tai yra mano kūnas", ir taurę „Tai yra mano kraujas" įkūnija tai, kas vyksta per Mišias, kuo mes, katalikai, tikime.

Mes ne visuomet tinkamai įvertiname visą Eucharistinės maldos kontekstą ir jos reikšmės gelmę. Eucharistine malda mes dėkojame ir garbiname Dievą. Mes prisimename ir Šventosios Dvasios galia sudabartinamas išganingas Jėzaus gyvenimas, mirtis ir prisikėlimas. Kristaus auką mes aukojame Tėvui, į šią iškilmingą auką jam atiduodami ir save. Šventosios Dvasios prašome mūsų auką perkeisti ir mus suvienyti Kristuje su visais, minimais Eucharistinėje maldoje.

Prisimename ir dėkojame

Prie altoriaus ateiname garbinti ir dėkoti Dievui už sukūrimą ir mūsų išgelbėjimą per Jėzų Kristų. Ypatingai prisimename Kristaus gimimą žmogumi, jo žodžius ir mokymą, jo kančią, mirtį ir prisikėlimą. Šiuo atminimo veiksmu sakraliniai įvykiai ypatingu būdu sudabartinami ir tampa tikrove. Eucharistijoje mes susitinkame ir susitapatiname su vienatine Kristaus auka. Kristus mirė ir prisikėlė kartą visiems laikams, todėl šis atminimas nei papildo Kristaus auką, nei ją padidina. Švenčiant Eucharistiją Kristus savo mirties auką ir savo prisikėlimą sakramentaliai mums sudabartina nekruvinu būdu. Tai atminimo šventimas, kuriuo, kaip sako šventasis Paulius, „kai tik valgote šią duoną ir geriate iš šios taurės, jūs skelbiate Viešpaties mirtį, kol jis ateis!" (I. Korintiečiams, 11, 26)

Aukojame auką

Kristus save sunaikino mūsų išgelbėjimui. „Jo meilės ir klusnumo ligi gyvybės atidavimo dovana (žr. Jono 10, 17–18) pirmiausia yra dovana savo Tėvui" (popiežius Jonas Paulius II, „Ecclesia de Eucharistia", n. 13). Kristus mus kviečia kartu su juo Tėvui aukoti save pačius, todėl ji yra taip pat ir mūsų auka. Kunigo veiksmais Kristus yra ir aukotojas, ir auka. Duonos ir vyno dovanos, kurias atnešame prie altoriaus, simbolizuoja visą prie altoriaus atnešamą mūsų gyvenimą. Savo darbą, kančią ir pasisekimus, džiaugsmą ir sunkumus sudedame į Kristaus auką, kad mūsų gyvenimas būtų paaukotas ir perkeistas. Kai kunigas meldžiasi „Tegul tavo Dvasia nusileidžia ant šių dovanų ir jas pašventina...", mes ne tik prašome šią duoną ir vyną perkeisti į Kristaus Kūną ir Kraują, bet ir kad mūsų gyvenimas būtų perkeistas nauja prasme ir taptų vertingesnis.

Amžinojo gyvenimo tikrovė

Bažnyčia giliausiu būdu dalyvauja Kristaus aukoje kai priima Eucharistiją. „Mes priimame jį patį, tą, kuris už mus save paaukojo, priimame jo kūną, kurį jis už mus atidavė ant kryžiaus, jo kraują, kurį jis išliejo už daugelį nuodėmės atleisti (Mato 26, 28)" (popiežius Jonas Paulius II, „Ecclesia de Eucharistia", n. 16). Mūsų valgymas ir gėrimas prie Viešpaties Stalo leidžia ragauti amžinojo gyvenimo, nes šis maistas, kuriuo dalijamės, iš tiesų yra tikras Kristaus kūnas. Į ginčą, kaip Jėzus gali duoti valgyti savo kūną, jis tvirtai atsakė: „Jei nevalgysite Žmogaus Sūnaus kūno ir negersite jo kraujo, neturėsite savyje gyvybės! Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas turi amžinąjį gyvenimą, ir aš jį prikelsiu paskutiniąją dieną" (Jono 6, 53–54). Eucharistijos šventimas mus kreipia į ateitį, leisdamas skanauti dangaus dar čia, žemėje. Šventųjų minėjimas Eucharistinėje maldoje *mums primena*, kad aplink altorių susiburia dangaus Bažnyčia ir žemės Bažnyčia. Mums suteikiama šiandienos pasaulio ir garbingos ateities viltis, kai Kristus sugrįš savo garbėje.

Vienas kūnas, viena siela Kristuje

Eucharistinėje maldoje meldžiamės, kad mūsų bendrystė įvykdytų Jėzaus troškimą, kurio jis meldė Tėvą: „Tegul visi bus viena, kaip tu, Tėve manyje ir aš tavyje, tegul ir jie bus viena mumyse, kad pasaulis įtikėtų, jog tu esi mane siuntęs" (Jono 17, 21). Trečios Eucharistinės maldos žodžiai atkartoja Jėzaus maldą Tėvui: „Tegul stiprinami tavo Sūnaus Kūno ir Kraujo, gaivinami jo Šventosios Dvasios, mes būsime Kristuje vienas kūnas ir viena siela". Per Eucharistiją sujungiantis vienybės ryšys yra toks neprilygstantis ir esminis krikščioniškame gyvenime, kad teisinga sakyti, jog Eucharistija kuria Bažnyčią (žr. „Katalikų Bažnyčios Katekizmas", n. 1396).

Amen

Eucharistinė malda baigiama visos bendruomenės Didžiuoju Amen. Mūsų „Amen" turi būti stipriausias Mišių atliepas, nes tai yra mūsų „taip", mūsų paliudijimas „taip tikrai tikiu" tuo, ką visų vardu maldoje ištarė kunigas. Šiuo „Amen" ištarimu mes altoriaus auką padarome sava.

Eucharistinėje maldoje dalyvaujame: susitelkimu ir laikysena; savo gyvenimą sudėdami į Kristaus auką; balsiai melsdamiesi „Šventas, šventas", Tikėjimo paslaptį, Didįjį Amen.

Iš anglų kalbos vertė
Nerijus Šmerauskas

VARGDIENIŲ SESERŲ KONGREGACIJAI – 85

Lapkričio 9 d. Kaišiadoryse paminėta Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo vargdienių seserų kongregacijos 85 metų sukaktis. Į šventę kongregacijos seserys sukvietė vienuolijos draugus, bendradarbius, geradarius ir rėmėjus.

Ta proga Kaišiadorių katedroje buvo aukojamos šv. Mišios Švč. M. Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vargdienių seserų intencija: meldžiant Dievo palaimos kongregacijai, ypač visiems seserų pažįstamiems, geradariams ir rėmėjams. Mišias celebravo Kaišiadorių vyskupas Juozapas Matulaitis, pamokslą pasakė Kaišiadorių vyskupijos kurijos kancleris kun. A. G. Tamošiūnas.

Po šv. Mišių seserys ir jų draugai, bendradarbiai bei geradariai susibūrė Kaišiadorių vyskupijos Sielovados centro didžiojoje salėje. Ses. Dalia Dapkūnaitė, naujokių mokytoja, susirinkusius trumpai supažindino su tikrai turtinga ir Dievo malonių gausia šios kongregacijos istorija nuo pat to momento, kai 1918 m. spalio 15 d. pal. arkivyskupo Jurgio Matulaičio parengtą vienuolijos Konstituciją patvirtino Seinų vyskupas Antanas Karosas. Ses. R. Naujalytė ir ses. V. Plečkaitytė kalbėjo apie vienuolijos steigėją palaimintąjį arkivyskupą Jurgį Matulaitį, pateikė svarbiausius jo gyvenimo faktus ir atskleidė kai kuriuos esminius asmenybės bruožus, kurie aktualūs ir šiandien. Susitikimas baigėsi skaitymais iš palaimintojo arkiv. Jurgio Matulaičio užrašų – dienoraščio. **BŽ, 2003 m. Nr. 22**

KONSTITUCINĖS SUTARTIES PROJEKTAS

Europos vyskupai aptarė Tarpvyriausybinės konferencijos, rengiančios Europos sąjungos konstitucinės sutarties, paremtos Europos Konvento pasiūlymais, darbą.

Posėdyje buvo vieningai sutarta pritarti šio projekto visumai ir atkreiptas dėmesys, kad teigiama Tarpvyriausybinės konferencijos darbų pabaiga yra ne tik siektina, bet ir visiškai įmanoma.

Vyskupai aptarė religinių klausimų įrašymo į sutarties projektą būdus ir pritarė šiems klausimams sutartyje numatytai daliai, veikiausiai būsiančiai 51 skyriuje.

Vyskupai iš dabartinių ir būsimųjų Europos sąjungos valstybių narių dar kartą pakvietė Europos sąjungos konstitucinės sutarties rengėjus paminėti krikščionybę šios sutarties preambulėje. Pasak jų, tokia nuoroda gali būti labai svarbi visos Europos ateičiai. Pripažįstant krikščioniškųjų šaknų svarbą Europai, būtų patvirtinta istorinė tiesa, neatmetanti kitų religinių ir filosofinių tradicijų svarbos, kas taip pat būtų aiškiai paminėta Konstitucinės sutarties priambulėje. Tai, kad krikščionybė ir jos svarba bus paminėta Konstitucinės sutarties preambulėje, jokiu būdu nereikš, jog Europoje yra tik viena religija. Krikščionybės paminėjimas taip pat nepanaikins Bažnyčios ir valstybės atskyrimo principo bei nesumažins Europos sąjungos institucijų neutralumo, besąlygiškai palaikomo Katalikų Bažnyčios.

Atmindami gausybę karų ir totalitarinių režimų, Europos vyskupai džiaugėsi, kad šiandienos Europa tapo žemynu, kuriame skirtingų įsitikinimų piliečiai — pripažįstantys galutinę atsakomybę Dievui ir besivadovaujantys žmogaus gyvenimo laikinumo principais — gyvena kartu ir bendradarbiauja siekdami bendrojo gėrio. **BŽ**

BAŽNYČIOS EUROPOJE

Viešame plenariniame posėdyje apie šių metų birželio mėnesį popiežiaus Jono Pauliaus II paskelbtą dokumentą „Ecclesia in Europa" („Bažnyčia Europoje") diskutavo Mecheleno — Briuselio arkivyskupas, kardinolas Godfriedas Danneelsas ir Prancūzijos ambasadorius prie Šventojo Sosto Pierras Morelis.

„Krikščionybės svarba kuriant Europą yra nepaneigiamas istorinis faktas", — sakė kardinolas Godfriedas Danneelsas. „Kiekvienas, bandantis paneigti šį vaidmenį, daro tai tik turėdamas ideologinių nuostatų. Ir net jei ne visos šiandieninės vertybės gali būti vadinamos tikrai krikščioniškomis, visos jos vienaip ar kitaip yra susijusios su krikščionybe", — aiškino Belgijos kardinolas ir Briuselio arkivyskupas.

„Rytdienos Europa nebebus viduramžių Europa, kai Bažnyčia techniškai vienijo Europą", — sakė jis. „Jei krikščionybei pavyks vienyti Europą ateityje, taip atsitiks tik todėl, kad krikščionybė tai darys vadovaudamasi bendromis vertybėmis".

Pasak ambasadoriaus Pierro Morelio, Prancūzijos nuostata dėl krikščionybės paminėjimo Europos sąjungos konstitucinės sutarties priambulėje yra „ne neigiama, bet atsargi". „Reikalavimas paminėti krikščionybę suponuoja, kad turi būti minimos ir kitos ištakos", — aiškino jis. „Tai reiškia, kad turėsime išvardyti daugybę kitų ištakų, kas iškart sumenkintų krikščionybės vaidmenį arba sukeltų nesibaigiančias diskusijas sprendžiant, ką reiktų minėti, o ko — ne". Prancūzijos ambasadorius minėjo, jog jo šalis pritarė dabartinio sutarties projekto 51 straipsniui, kuriame aptariamas Bažnyčios ir religinių organizacijų statusas. Jis tai pavadino didžiuliu pasiekimu, nes tokio straipsnio atitikmens iki šiol nebuvo nei Prancūzijos, nei Europos teisėje.

BETLIEJAUS TAIKOS UGNIES AKCIJA

Lietuvoje veikiančios skautų organizacijos rengia akciją „Betliejaus taikos ugnis".

Betliejaus ugnis — labai paprastas, bet tikras ženklas, kviečiantis prisiminti Kalėdų šaknis. Šiame neramumų kupiname pasaulyje Betliejaus ugnis mums primena užduotį prisidėti prie taikos.

Betliejaus ugnies akcija prasidėjo 1980 metais Austrijoje, kai skautai iš Betliejaus ugnį paskleidė po visą šalį, o kitais metais — po visą Europą. Lietuvoje skautai šią ugnį perduoda 8 metus. Taip ji pasiekia šeimas, bažnyčių bendruomenes, draugijas, mokyklas ir darželius, visuomenines institucijas, ligonines, senelių prieglaudas, nakvynės namus.

Šiais metais Betliejaus ugnis bus perimta iš Lenkijos harcerų gruodžio 19 dieną. Gruodžio 20 dieną ugnis pradės plisti visoje Lietuvoje.

Lietuvos vyskupai pritaria šiai akcijai ir kviečia parapijų klebonus ir visas katalikiškas bendruomenes dalyvauti priimant Betliejaus taikos ugnį ir perduodant ją kitiems.

BŽ, 2003 m. Nr. 22

Mūsų daržai ir darželiai

Paruošia Žalianykštis

DAR APIE POINSETIJAS

Apie populiariausią Kalėdų laikotarpio gėlę — poinsettia (liet. puošnioji karpažolė) rašėme praėjusio antradienio skyriuje. Kadangi atsirado keli paklausimai, dalį informacijos pakartosime.

Šį augalą vadinsime kiek „sulietuvintu" jo angliškų pavadinimu — poinsetija, nes puošnioji karpažolė Lietuvoje yra grynai šiltadaržių gėlė, dar nelabai žinoma, o Amerikos parduotuvėse poinsetijų pilna. Jos labai vilioja akį, yra palyginti nebrangios ir gražiai papuošia namus per šventes. Galbūt vienintelė problema — poinsetija žydi labai ilgai, kartais net iki Velykų, tad ilgainiui, kaip ir tas, per ilgai užsibuvęs, svečias, nusibosta. Nors poinsetijas galima vasarą išnešti į lauką ir auginti kaip bet kurį kitą vasarinį žalialapį augalą, bet reikia ypač tinkamų sąlygų ir nemažai pastangų, kad poinsetijos vėl pražydėtų. Geriausia net nemėginti...

Kaip jau esame minėję, poinsetijų yra įvairių spalvų — be įprastosios raudonos, dar baltų, rausvų, margų, tamsiai raudonų, net gelsvų. Taip pat yra pilnavidurių. Parsinešus iš parduotuvės poinsetiją, kurios vazonas įvyniotas į blizgančią, spalvotą foliją, visų pirma reikia pradurti apačioje kelias skylutes, kad laistant vanduo išbėgtų. Poinsetijas nesunku „prigirdyti", jeigu per dažnai laistomos. Tuomet žalieji lapai raitosi, vysta ir nukrinta, o raudonieji (tai taip pat lapai, supantys tikruosius žiedus ir duodančius jiems tarsi foną, o žiedukai labai maži, gelsvi, susispietę pačiame viduryje) nuleipsta. Laistyti tik tuomet, kai žemės paviršius vazone atrodo sausokas. Poinsetijos mėgsta šviesą, bet ne per daug skaisčią — jeigu padėsime ant palangės, kur apšviečia saulės spinduliai, augalas nunyks. Reikia taip pat saugoti nuo skersvėjų, karšto oro srovių, radiatorių, židinių. Trėšti šiltadaržyje užaugintų ir žydinčių poinsetijų nereikia.

Poinsetijos nėra nuodingos, bet jos priklauso labai plačiai Euphorbia pulcherrima augalų genčiai, net giminiuojasi su Brazilijoje augančiais kaučiuko medžiais (rubber trees). Jeigu esate alergiški kaučiukui (latex), tuomet ir poinsetijos gali būti kenksmingos, ypač nulaužus šakelę ir ant odos užtiškus augalo sultims.

AMALAS — NE AMARAS

Dar vienas, anksčiau šiame skyrelyje paminėtas, augalas susilaukė daug klausimų iš skaitytojų. Tai parazitinis, žiemą ir vasarą žaliuojantis, amalas (angl. mistletoe). Kai kas net manė, kad padarėme korektūros klaidą ir kalbame ne apie augalą amalą, o apie augalų kenkėją vabaliuką — amarą.

Amalas yra tikrai augalas. Sutinkamas ir Lietuvoje, ir Japonijoje, Australijoje, Indijoje, Anglijoje, JAV (Oklahoma valstija čia laikoma „misletoe" „tėvyne", net buvo svarstoma amalą paskirti šios valstijos „oficialiu augalu").

Senovės liaudies medicinoje amalas buvo vadinamas vaistu nuo šimto ligų — danties skausmo, tymų, šuns įkandimo, nuomario ir daugybės kitų.

Kodėl toks keistas vardas „mistletoe"? Pasirodo, jog šiaurinės Europos gyventojai tikėjo, kad šis augalas išdygsta iš paukščių išmatų, paliktų ant medžio šakų, tad, sudėjus vokišką „mistel" ir anglosaksų „tan", vardas reiškia „truputis mėšlo ant šakelės".

Pagoniškosios Anglijos dvasininkai (Druids) turėjo ypatingas tradicijas, pagal kurias amalas buvo renkamas ir vartojamas religinėse apeigose. Po žiemos pradžios šeštąją naktį, kai pasirodo jaunas mėnulis, šventuosiuose ąžuolynuose šie dvasininkai, apsirengę baltais apsiaustais, įlipdavo į ąžuolus ir auksiniu pjautuvu nukirsdavo jų viršūnėse augančius amalus. Kiti dvasininkai, stovėdami apačioje, žemyn metamus augalus gaudydavo ant baltų marškų — buvo labai svarbu, kad amalas nepaliestų žemės (juk jis niekuomet ant žemės neauga). Tuomet augalai būdavo išdėstomi ant iš šiaudų pėdų pastatyto altoriaus, du visiškai balti jaučiai buvo aukojami dievams, o dvasininkai vienas kitą bučiuodavo ir apkabindavo. Po apeigų amalas būdavo supjaustomas ir jo gabaliukai pardavinėjami, tikint, kad jie atneša derlingumą (ir vaisingumą), apsaugo nuo perkūno ir kitų negerovių, o ypač nuo raganų, kerų ir baisių sapnų.

Pagal pagoniškosios Anglijos dvasininkų papročius ir net senąsias skandinavų tradicijas, pasibučiavimas po amalo šakele, turi atnešti laimę, visokį pasisekimą ir meilę.

KAD NESUŠALTŲ

Kai žiemos naktys labai šaltos, kambarinius augalus, auginamus ant palangės, reikia patraukti toliau nuo stiklo, kad prie lango neprisiliestų jų lapai ar šakos. Jeigu tai per daug darbo arba nėra vietos, kur augalus padėti nakčiai, apsaugoti galima daug paprasčiau: tarp lango stiklo ir augalo įspraudus laikraščio arba kitokio popieriaus lapą. Ryte galima popierių nuimti.

LAIKAS UŽDENGTI

Kai žemė nuo šalčio sukietėja, laikas uždengti daugiametes gėles ir rožes nukritusių lapų sluoksniu (maždaug 2–4 colių storio), žeme ar kita apsauga. Nereikia nukirpti nudžiūvusių daugiamečių gėlių stiebų — už jų užkliūva sniegas, kuris taip pat gerai apsaugo augala nuo iššalimo. Beje, jeigu puošiate tikrą Kalėdų eglutę, po švenčių jos neišmeskite, bet nukarpykite šakas ir jomis užklokite daugiamečius augalus. Taip pat galima eglutę įsmeigti į lysvę kieme, kad paukšteliai turėtų užvėją nuo šalčių.

TARP KITKO

Kalėdų laikotarpis — senovės lietuvių saulės grįžimo paminėjimas — susietas su įvairiais augalais. Jais žmonės puošia savo namus, dovanoja vieni kitiems, kaip vilties, laimės simbolį.

Eglutės puošimas kildinamas iš Vokietijos. Tvirtinama, kad Martynas Liuteris Kalėdų metu jau buvo pastatęs eglutę savo namuose ir ją puošęs vaisiais, saldumynais. Anglijos karalienės Viktorijos vyras, princas Albertas, kilęs iš Vokietijos, esą eglutės puošimo paprotį įvedęs ir Didžiojoje Britanijoje.

Įdomu, kad, pagal vokiečių tautosaką, per Kalėdas ant eglutės reikia pakabinti raugintą agurką, nes tai atneša laimę. Dabar, žinoma, užuot tikro agurko, kabinami stikliniai agurko formos ornamentai. Šis paprotys neišnykęs ir vokiečių imigrantų tarpe Amerikoje. Sakoma, kad 2000-aisiais metais viena dirbtuvė Spokane, WA, pardavusi net 80,000 „raugintų agurkų ornamentų".

Žali vainikai Kalėdų metu, ypač papuošti žvakėmis ar švieselėmis, simbolizuoja pavasario viltį.

Kalėdų spalvos yra žalia ir raudona. Žalia — tai viltis, ne tik geresnio gyvenimo šiame pasaulyje, bet ir amžinybėje; raudona — džiaugsminga nuotaika ir artimo meilė — dosnumas.

ATEIS PAVASARIS

Vos tik prasidėjus žiemai, atrodo, kad pavasaris yra dar labai toli, bet iš tikrųjų jis ateis greičiau, negu manome. Nors gal keistoka, laikas pagalvoti apie tai, ką sėsime, sodinsime, kai atšils oras ir žemė.

Tuoj po Kalėdų laikraščiuose ir žurnaluose pradedami reklamuoti augalų ir sėklų katalogai. Didžioji jų dalis siunčiama į namus nemokamai, už kai kuriuos reikia doleri ar du mokėti. Pagal paduotus adresus, parašykite tiems daržininkams ir parsisiųskite kiek galima daugiau katalogų. Nebūtina kažką iš jų pirkti, bet, pagal aprašytus augalus ir ypač spalvotas jų iliustracijas, galima susidaryti planą, ką norėtume savo darželiuose ar daržuose auginti, kas tinka mūsų gyvenamai klimato zonai, dirvožemiui (priesmėliui, smėlėtai, molėtai dirvai ar geram, riebiam juodžemiui). Be to, vartyti spalvingus katalogus, kai lauke siaučia pūga arba tvoros pyška nuo šalčio, yra geras būdas atsikratyti „žiemiškos depresijos".

IŠNUOMOJA

Savo namuose priimu gyventi
ar laikinai pagloboti vienišus, pagyvenusius žmones, kuriems reikalingas rūpestingas, malonus patarnavimas, jauki namų šiluma. *Ligoniams suteikiama medicininė priežiūra,* gera slauga. Laukiame jūsų skambučių
tel. 773-934-3092.

Woodridge išnuomojami
1-2 mieg. naujai suremontuoti butai. 1 mieg.— $607;
2 mieg. — $682.
Tel. 630-910-0644, Jana.

PASLAUGOS

STATE FARM INSURANCE
AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. 708-424-8654;773-581-8654

TAISOME
SKALBIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H. DECKYS
TEL. 773-585-6624.

„Draugo" skelbimų skyrius
Tel. 1-773-585-9500

Prezidentas prabilo apie atsistatydinimą

Atkelta iš 1 psl.

„Lietuvos žinių" teigimu, R. Pakso politiniai priešininkai jau pradėjo ieškoti ir galimo naujo kandidato į prezidentus.

Šiuo metu neabejojama, jog pagrindiniu R. Pakso varžovu, jeigu atsistatydinęs ar nušalintas prezidentas vėl kandidatuotų, būtų socialdemokratų vadovas A. Brazauskas.

Jis iki šiol tiesiai neatsakė, ar sutiktų kandidatuoti į prezidentus, jei vyktų pirmalaikiai rinkimai.

Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas savo vadovaujamos Naujosios sąjungos tarybos nariams yra pareiškęs, jog nenori kandidatuoti į prezidentus, tačiau partiečiai paragino jį dar nepriimti galutinio sprendimo.

Neaišku, ar rinkimuose kandidatuotų ir R. Paksui rinkimus 2003 metų sausį pralaimėjęs buvęs prezidentas Valdas Adamkus.

Dienraščio žiniomis, taip pat svarstoma Strasbūre įsikūrusio Europos žmogaus teisių teismo teisėjo Prano Kūrio kandidatūra.

Tuo tarpu, bendrą pagrindinių politinių partijų kandidatą į prezidentus pasiūlę iškelti konservatoriai mini buvusio Lietuvos vyriausiojo euroderybininko Petro Auštrevičiaus pavardę.

Prezidento ir diplomatijos vadovo požiūriai į diplomatinę izoliaciją skirtingi

Atkelta iš 1 psl.

konstitucines ir teisines procedūras išsamiai ir aiškiai bus atsakyta į visus klausimus.

Tuo tarpu prezidento atstovė spaudai Jūratė Overlingienė teigė, kad „atšauktų vizitų nėra. Prezidentas negavęs jokių oficialių raštų, dokumentų, kad (Italijos prezidento - BNS) vizitas yra atšauktas".

Ji „provokuojančiais" pavadino klausimus apie tai, kiek signalų prezidentui reikėtų gauti ir kiek vizitų į Lietuvą turėtų būti atšaukta, kad jis pajaustų Lietuvos diplomatinę izoliaciją, ir į juos neatsakė.

Dzūkai protestuoja prieš hidroelektrinės ant Nemuno statybą

Atkelta iš 1 psl.

A. Butkus pažymėjo, jog „šią akciją palaikys visa Dzūkija". Ateityje piketuotojai pasiryžę sutelkti daugiau bendraminčių. „Ši akcija — tai tik pati pradžia", teigė A. Butkus.

Anksčiau aplinkos ministras Arūnas Kundrotas teigė, kad hidroelektrinė Nemuno ruože ties Alytumi nebus statoma, jei bus nustatyta tokios jėgainės neleistina įtaka Dzūkijos nacionaliniam parkui.

Šiuo metu atliekama minėtos hidroelektrinės poveikio aplinkai vertinimo studija.

Vertinimo grupę sudaro apie 40 įvairių specialistų. Šią studiją planuojama užbaigti kitų metų pradžioje.

Premjero ir Seimo vadovo susitikime — prezidento apkaltos klausimas

Atkelta iš 1 psl.

A. Brazauskas sakė, kad partinio sprendimo dėl Seimo narių pasirašymo po apkaltos tekstu nebus, tai yra kiekvieno Seimo nario apsisprendimas. Tačiau jis taip pat teigė manąs, kad į vyriausybę deleguoti ministrai - Seimo nariai neturėtų pasirašyti po apkaltos tekstu.

A. Paulauskas sakė supratąs tokius etinius moralinius motyvus, tačiau ministrai socialliberalai dėl to dar tarsis.

Pirmadienio pavakarę siūlymą skelbti apkaltą Lietuvos prezidentui savo parašais buvo paremę 74 parlamentarai.

Prezidentui atstatydinti per apkaltos procedūrą reikia 85 Seimo narių balsų.

Žurnalistams suabejojus, kad gali nepavykti iki antradienio surinkti tiek parlamentarų, remiančių apkaltą, parašų, A. Paulauskas sakė manąs, kad „situacija visada gali pasikeisti".

Teikime pradėti apkaltos procesą yra suformuluoti šeši kaltinimai Lietuvos prezidentui šiurkščiai pažeidus Konstituciją bei sulaužius duotą priesaiką.

Prezidentūroje — patarėjų sugrįžtuvės ir išleistuvės

Atkelta iš 1 psl.

atverdami galimybę prezidentui vykdyti Prezidentūros komandos reformą", teigė J. Ragauskas.

Prezidentūros Teisės departamento vadovė Ona Buišienė teigė praėjusią savaitę prezidentui įteikusi prašymą dėl asmeninių priežasčių atleisti ją iš patarėjos pareigų nuo kito pirmadienio, tačiau kol kas data dar derinama. Patarėja teigė negalinti pasakyti, ar kartu su ja Prezidentūrą paliks ir kiti Prezidentūros Teisės departamento darbuotojai.

Šiuo metu yra laisvos prezidento patarėjų nacionalinio saugumo ir vidaus politikos klausimais vietos. Sausio pradžioje Prezidentūroje yra laukiamas darbą Latvijoje baigiantis ambasadorius Petras Vaitiekūnas, sutikęs tapti prezidento patarėju užsienio politikos klausimais.

Konservatoriai reikalauja viešo „Mažeikių naftos" privatizavimo tyrimo

Atkelta iš 1 psl.

„Tuo tarpu komisija vienos svarbiausių aplinkybių — rusiško faktoriaus — net nesiruošia tirti. Atrodo, kad komisija nėra nusiteikusi svarstyti ir klausimo, kokia žala Lietuvai būtų padaryta, jei sutartis su amerikiečiais 1999 metais nebūtų pasirašyta", rašoma prašyme.

„Mažeikių naftos" privatizavimo byloje įtarimai pareikšti dviem buvusiems konservatorių vyriausybės ministrams, vienam viceministrui, dviem įmonių vadovams dėl piktnaudžiavimo tarnyba, pareigybinių įgaliojimų viršijimo bei netinkamo pareigų atlikimo, gali būti atiduota į teismą jau iki šių metų pabaigos.

1999 metų pabaigoje tuometinė konservatorių vyriausybė pardavė trečdalį „Mažeikių naftos" akcijų JAV bendrovei „Williams International". Pastaroji turėtas akcijas praėjusiais metais pelningai pardavė Rusijos bendrovei „Jukos".

Ūkio ministerijos skaičiavimais, „Williams" valdymo laikotarpiu nuo 1999-ųjų iki 2002 metų rudens „Mažeikių nafta" patyrė 750 mln. litų nuostolių.

Opozicinė Tėvynės sąjunga „Mažeikių naftos" privatizavimo bylos tyrimą įvertino kaip politinį procesą.

Prokuratūra aiškinasi, kaip ikiteisminio tyrimo medžiaga pateko užsienio žurnalistams

Atkelta iš 1 psl.

Pareigūnai aiškinsis, ar nebuvo pažeisti Baudžiamojo proceso kodekso reikalavimai, numatantys, kad ikiteisminio tyrimo duomenys neskelbiami iki bylos nagrinėjimo teisme. Ši medžiaga gali būti paskelbta tik prokurorui leidus ir tik tiek, kiek pripažįstama leistina.

Populiaraus Prancūzijos savaitinio leidinio „Paris Match" lapkričio 26 dienos numeryje išspausdintas rašinys apie Vilniaus Lukiškių tardymo izoliatoriuje-kalėjime kalintį prancūzų dainininką B. Cantat, įtariamą aktorės M. Trintignant nužudymu. Leidinyje spausdinamos įspūdingos nuotraukos, darytos iš Lietuvos teisėsauginininkų nufilmuotos vaizdo medžiagos. Į prancūzų leidinį pateko kadrai iš liepos 30 dieną Vilniaus viešbutyje „Domina Plaza" atlikto B. Cantat parodymų patikrinimo įvykio vietoje.

Rašinio autorė „Respublikai" pripažino, kad vaizdajuostę gavo iš šaltinių Lietuvoje, tačiau nenorėjo jų atskleisti.

Šaltiniai „Respublikai" tvirtino, kad vien už B. Cantat nuotrauką Lukiškėse prancūzų žurnalistai siūlė 5,000 eurų (daugiau kaip 17,000 litų). Už iškirtinį B. Cantat interviu su nuotraukomis Prancūzijos leidiniai buvo pasiryžę sumokėti apie 50,000 eurų.

Be Lietuvos teisėsauginikų dalį šios bylos medžiagos turi ir jų kolegos prancūzai. Tačiau šioje valstybėje, kaip teigia prancūzų žurnalistai, gauti operatyvinę medžiagą iš teisėsauginikų beveik neįmanoma. Privataus gyvenimo apsaugą Prancūzijoje reglamentuoja kur kas griežtesni įstatymai nei Lietuvoje.

„Respublikos" teigimu, prancūzų žurnalui „Paris Match" vaizdajuostę su B. Cantat parodymų patikrinimu galėjo perduoti Vilniaus apygardos prokuratūros vyriausiasis prokuroras R. Jancevičius.

Straipsnį ruošusiai prancūzų žurnalistei pavyko iš R. Jancevičiaus gauti 15 minučių trukmės vaizdajuostę, kurioje nufilmuotas B. Cantat parodymų patikrinimas. Joje matyti, kaip žymus dainininkas rankose laiko lėlę (imituojančią M. Trintignant) ir atkuria lemtingąją naktį įvykusį konfliktą.

Iš pradžių R. Jancevičius, „Respublikos" paklaustas, iš kur „Paris Match" žurnalistė galėjo gauti filmuotą bylos medžiagą, teigė nieko nežinantis. Pasiteiravus, kaip vertina teiginius, kad šios nuotraukos buvo gautos iš Lietuvos teisėsauginikų, R. Jancevičius pridūrė: „Sakykim, taip. Šito paneigti aš negaliu". „Čia nėra paslapties. Kadangi tos nuotraukos tokios nekaltos, čia nieko baisaus. Mes matėme, kad tyrimui tai nesutrukdys, informatyvios medžiagos ten visai nėra. Taip, aš daviau, kokia čia paslaptis. Pasistačiau namą iš honoraro, tik nerandu, kurioje vietoje. Šito fakto neneigiu, medžiagą tikrai pardaviau", vėliau dienraščiui kalbėjo Vilniaus apygardos prokuratūros vadovas.

Paklausus, kodėl tada prokuroras nedavė šios medžiagos Lietuvos žurnalistams, R. Jancevičius aiškino, kad niekas to neprašė. „Tiesa, vaizdajuostę daviau TV3 televizijai. Be to, 5 sekundes filmuotos medžiagos — prancūzams", sakė jis.

Generalinio prokuroro pavaduotojas Gintaras Jasaitis „Respublikai" sakė, kad išimtinę teisę paviešinti ikiteisminio tyrimo medžiagą turi tik tyrimui vadovaujantis prokuroras. Tačiau, pasak G. Jasaičio, tai gali būti daroma tik tuo atveju, jei tai duotų naudos tyrimui.

Lapkritį Lietuvos generalinė prokuratūra iš Prancūzijos pareigūnų gavo smarkiai sumuštos ir dėl to mirusios aktorės ekspertizės išvadas, kurios atveria kelią bylos nagrinėjimui teisme. Būtent šių dokumentų trūko byloje tam, kad būtų galima ją perduoti teismui.

Pluoštą dokumentų vertėjai dabar verčia į lietuvių kalbą. Pabaigus vertimą, byla keliaus į teismą. Manoma, kad byla teismui bus perduota kitų metų sausį.

A † A
inž. VIKTORUI NAUDŽIUI

mirus, jo žmonai ALDONAI, dukroms INGRIDAI ir RENATAI su šeimomis, seseriai MARIJAI, giminėms bei artimiesiems, reiškiame nuoširdžiausią užuojautą.

Lietuvių Fronto bičiulių
Čikagos sambūris

Buvusiam Amerikos Lietuvių Romos Katalikų federacijos atstovui ALTe, taip pat buvusiam Amerikos Lietuvių Tarybos iždininkui, aktyviam visuomenės veikėjui

A † A
VIKTORUI K. NAUDŽIUI

mirus, reiškiame nuoširdžią užuojautą žmonai dr. ALDONAI KANAUKAITEI-NAUDŽIUVIENEI, dukroms INGRIDAI SHERPITIS ir RENATAI STANKIENEI su šeimomis, seseriai MARIJAI BAJORŪNIENEI su šeima, visiems mirusiojo giminėms ir bendradarbiams.

Amerikos Lietuvių Taryba

A † A
LEONIDAI KAZĖNIENEI

mirus, brolį LIUDĄ KIRKŲ, jo šeimą ir visus gimines, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Dana ir Leonas Petroniai
ir krikšto duktė Renata

Geriausia kalėdinė dovana DRAUGO prenumerata!

Kalėdų proga užsakykite DRAUGĄ savo draugams, vaikams, anūkams, giminėms ir pažįstamiems (pirmą kartą prenumeruojant tik $65.00 metams JAV) Mes nusiųsime gražų pranešimą, kad Jūs užprenumeravote DRAUGĄ jų vardu.

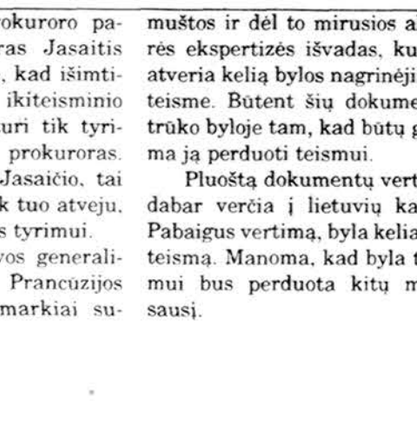

Kalėdų proga užsakau DRAUGĄ

Siųskite:

Vardas, pavardė _____

_____

Adresas _____

Miestas, valstija, zip code _____

Dovanoja:

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Miestas, valstija, zip code _____

A † A
PETRAS JURKYNAS

Mirė 2003 m. gruodžio 11 d. Largo, FL ligoninėje, sulaukęs 85 metų.

Gimė Lietuvoje, Krijobalių km., Vilkaviškio apskr.

1942 metais baigė Kauno aukštesnę technikos mokyklą. 1943 m. vedė Eleną Prosevičiūtę, su kuria kartu išgyveno 60 metų. 1949 metais iš Vokietijos atvyksta į Ameriką ir po trumpo apsistojimo Georgia valstijoje, persikelia į Čikagą, kur išgyveno iki pensijos. 1983 metais persikėlė į St. Pete Beach, Floridą, kur ir baigė savo gyvenimo kelionę.

Velionis priklausė Jūrų šauliams, Floridos Lietuvių klubui, Šv. Kazimiero misijai, BALFui.

Nuliūdę liko: žmona Elena; sūnūs Jonas ir Vytas su šeimomis; dukros Danutė ir Rūta su šeimomis, 9 anūkai ir 10 proanūkų bei kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Po atsisveikinimo ir maldų Beach Memorial šermeninėje sekmadienio vakarą ir gedulingų šv. Mišių Šv. Vardo katalikų bažnyčioje, Gulfport, FL, pirmadienį, velionis bus pervežtas į Čikagą ir gruodžio 17 d. rytą laidojamas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600, www.petkusfuneralhomes.com

---

A † A
CEZARIS SURDOKAS

Su liūdesiu pranešame, kad Baltimorėje, St. Agnes ligoninėje, ligos išvargintas mūsų mylimas vyras, tėvas, senelis ir uošvis išsivadavo iš šios žemės skausmų ir buvo pašauktas pas Viešpatį Amžinajam gyvenimui.

Gimė 1913 m. rugsėjo 6 d., Babrauninkuose, prie Dūsios ežero, Simno parapijoje, Alytaus apskrityje. Jis nuėjo ilgą ir prasmingą gyvenimo kelią, kuris pasibaigė 53 metus gyventoje Baltimorėje audringą 2003 metų gruodžio 5 d. Gruodžio 7 d. laidotuvių namuose buvo atkalbėtas už jo sielą Rožinis ir jautriu Jono Kardoko žodžiu atsisveikinta. Gruodžio 8 d., po gedulingų šv. Mišių Šv. Alfonso bažnyčioje, velionis buvo palydėtas ir palaidotas Loudon Park kapinėse.

Liūdesy pasiliko žmona Stasė Surdokienė, sūnus Linas Surdokas su žmona Christele ir anūkė Maria, seserys Anelė ir Birutė su broliu Algirdu bei daugelis giminių Lietuvoje, kurios Jisai visą laiką ilgėjosi.

Tebūna Jam lengva, tolima nuo tėvynės žemė.

Nuliūdę artimieji

A † A
VIKTORUI NAUDŽIUI

mirus, gilią užuojautą reiškiame žmonai ALDONAI, dukroms RENATAI ir INGRIDAI, sesutei MARIJAI BAJORŪNIENEI, visiems giminėms bei artimiesiems ir kartu liūdime.

Žibutė ir Paul Knepper
Jolanda ir Algis Zaparackai
Stasė ir Antanas Zaparackai

A † A
VIKTORUI NAUDŽIUI

mirus, žmoną Aldoną, dukteris INGRIDĄ ir RENATĄ su šeimomis, nuoširdžiai užjaučiame.

Adolfas ir Algė Šležai
Stasys ir Milda Tamulioniai

Mūsų gerbiamam profesoriui

A † A
dr. jur. MEČISLOVUI MACKEVIČIUI

iš mūsų tarpo Amžinybėn iškeliavus, gilią užuojautą reiškiame jo dukterims AUDRONEI, INAI ir BIRUTEI bei giminėms ir artimiesiems. Kartu liūdime netekę paskutinio buvusio Pabaltijo Universiteto profesoriaus.

Buvę Pabaltijo Universiteto studentai

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

„Draugo" administracija siūlo įsigyti už auką kalėdaičių (plotkelių). Užsukite į „Draugą", adresu 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629. Čia taip pat rasite naujametinių atviručių, naujų knygų ir įvairiausių suvenyrų savo artimiesiems.

Į vaidinimą „Kalėdų pasaka" Nekalto Prasidėjimo parapijoje kviečia teatro studija „Kaukė". Įėjimas nemokamas. Kalėdinį stebuklą patirsime visi, dideli ir maži, sekmadienį, gruodžio 21 d. parapijos salėje po lietuviškų 10 v.r. Mišių. Tai viena iš mūsų laukiančių ir visus suartinančių dovanų. Juk Kalėdos – stebuklų metas. Parapijos adresas: 2745 West 44 th Street, Chicago.

Pasaulio lietuvių centras kviečia visus į Naujųjų Metų susitikimą, kuris įvyks šių metų gruodžio 31 d. PLC Didžiojoje salėje. Linksma muzika gros visą vakarą, kokteiliai 8 v.v., vakarienė 9 v.v., veiks nemokamas baras. Informacija ir bilietų užsisakymas tel: 630-257-8787.

Beverly Shores lietuvių klubas, gruodžio 7 d., po šv. Mišių Šv. Onos bažnyčioje suruošė Kalėdų pobūvį. Klubas savo susirinkimus stengiasi praturtinti pasikviesdamas vienos ar kitos srities kalbėtoją. Paskutiniame susirinkime dalyvavo dr. A Vanagūnas, dr. V. Bartkutė, gen. konsulas A. Daunoravičius, konsulas V. Kleiza. Kitas susitikimas įvyks po švenčių.

Čikagos lituanistinėje mokykloje, Jaunimo centre, gruodžio 20 d., 9 v.r. ruošiama Kalėdų Eglutės šventinė programa. Programos ruošiamos šia tvarka: Kiškių darželis, Vaikų ratelis ir Darželis – 9-11 v.r., kavinėje; 1,2,3 skyrių vaikai – 9-11 v.r., didžiojoje salėje; 4,5,6 skyrių mokiniams – 11-1 v.p.p., kavinėje. Aukštesniosios mokyklos 7–10 klasės mokiniai švęs nuo 11-1 v.p.p. didžiojoje salėje. Kviečiami vaikų tėveliai ir draugai linksmai praleisti Kalėdų Eglutės šventę.

Pasaulio lietuvių centre, Didžiojoje salėje, gruodžio 21 d. 12:30 v.p.p. vyks Kūčių–Kalėdų pabendravimas. Stalus arba pavienes vietas užsisakyti galima pas Aldoną Palekienę tel: 708–448–7436. Maloniai kviečia PLC Renginių komitetas.

Ketvirtąjį advento sekmadienį, Jėzuitų koplyčioje, gruodžio 21 d. 10 v.r. susitaikymo pamaldoms vadovaus jėzuitų magistras t. Algimantas Gudaitis SJ. Kalėdų pirmąją dieną, gruodžio 25 d., prakartėlės pašventinimas ir šv. Mišios 10 v.r.

Gruodžio 28 d., paskutinį šių metų sekmadienį, 10 v.r. – šv. Mišios vaikams, jaunimui ir jaunoms šeimoms. Po šv. Mišių – padėkos programa Kūdikėliui Jėzui. Vaikai ir suaugę skaitys, giedos, muzikuos. Po koncerto visi renksis jėzuitų svetainėje pabendravimui.

Ziono lietuvių liuteronų bažnyčia kviečia kartu švęsti Kalėdas. Ketvirtą advento sekmadienį, gruodžio 21 d. 10 v.r. bendros pamaldos vokiečių, anglų bei lietuvių kalbomis. Po pamaldų sekmadieninės mokyklėlės vaikų „Kalėdų eglutė" ir pietūs parapijos salėje.

Kūčių vakarą, gruodžio 24 d. 5:30 v.v. bendros pamaldos. Pamokslai sakomi lietuvių ir anglų kalbomis.

Kalėdų rytą, gruodžio 25 d., 10 v.r. bus pamaldos anglų kalba, o 11 v.r. lietuvių kalba.

Pirmą Kalėdų sekmadienį, gruodžio 28 d. pamaldos vyks įprastu laiku: 9 v.r. vokiečių, 10 v.r. anglų, 11 v.r. lietuvių kalbomis.

Naujųjų Metų išvakarėse, gruodžio 31 d. 5:30 v.v. – pamaldos anglų kalba.

Lietuvos Dukterų aukotojų sąraše buvo praleista Pranės Pakalnienės pavardė, kuri aukojo 50 dol. Labai atsiprašome ir dėkojame už auką.

Čikagos moksleivių ateitininkų kuopa kviečia visus Čikagos lietuvius į Kūčių šventę, kurią ruošia sekmadienį, gruodžio 21 d., 1 v.p.p. Jaunimo centre. Registruotis pas Oną Daugirdienę tel: 630-325-3277, arba e-paštu: odaugirdas@hotmail.com.

Lietuvos Vyčių, kuopa 112, rengia Kalėdų vaišes ir susirinkimą, antradienį, gruodžio 16 d. 7 v.v. parapijos salėje (6900 South Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629). Prašome dalyvauti!

„Drauge" veikiančioje įdarbinimo agentūroje užsiregistravo daug žmonių, kurie gali, moka ir turi gerų rekomendacijų prižiūrėti pagyvenusius žmones bei ligonius. Yra žmonių, kurie turi medicinį išsilavinimą. Visus, kuriems reikia pagalbos, prašome kreiptis tel. 773-585-9500 į Valentiną.

margutis2@sbcglobal.net – šiuo elektroninio pašto adresu galite rašyti „Margučio 2" radijo laidų darbuotojams arba skambinti tel. 773-476-2242. „Margučio 2", pačios seniausios lietuviškos radijo laidos JAV, galite klausytis per WCEV radijo stotį 1450 AM banga kasdien, išskyrus šeštadienį ir sekmadienį, 8 val. v. „Margučio" studija įsikūrusi 2711 W. 71st. Street, Chicago, IL 60629.

JAV LB Švietimo tarybai pageidaujant, išeivijos jaunimo lietuviškos patriotinės poezijos konkurso terminas pratęsiamas iki 2004 m. sausio 10 d. Slapyvardžiu pasirašytus eilėraščius siųsti vertinimo komisijos pirmininkei dr. Jolitai Kavaliūnaitei, 3332 Boyne Rd., Barberton, Ohio 44203.

„JAV LB penki dešimtmečiai" – JAV Lietuvių Bendruomenės istorijos knygos sutiktuvėse kalbės JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Vaiva Vėbraitė. Tai knyga apie LB kūrimąsi nuo 1951 m., istorinį 50 metų kelią, atvedusį iki šių dienų ir padėjusį jai išlikti gyvybingai, darbščiai, atsidavusiai Lietuvai ir lietuvybės išlaikymui išeivijoje. Maloniai kviečiami visi tautiečiai – vyresni ir naujai atvykusieji į šį kraštą dalyvauti ir susipažinti su išeivijos istorija. Knygos sutiktuvės vyks 2004 m. sausio 18 d., sekmadienį, 3 v.p.p., Jaunimo centro kavinėje. Bus meninė programa ir vaišės.

„SAVAS RADIJAS" SKELBIA KONKURSĄ!

Jau tris mėnesius veikiantis „Savas Radijas" Čikagoje tapo daugelio lietuvių gyvenimo dalimi. Ir ne tik todėl, kad kiekvieną darbo dieną galima klausytis autorinių laidų, naujausių žinių ir lietuviškos muzikos. „Savas Radijas" suteikia galimybę įdomiau ir turiningiau gyventi, organizuoja šventes, o dabar skelbia įdomią akciją – mums visiems kartu išrinkti visų laikų geriausią lietuvišką dainą.

Šios akcijos idėjos autoriui, radijo laidų vedėjui Dariui Baltušiui jau senokai rūpėjo suorganizuoti panašų konkursą. Ypatingai čia, Amerikoje, kur lietuviai yra mažiau veikiami pačios naujausios lietuviškos muzikos, ir yra šiek tiek atitolę nuo muzikinio pramoginio Lietuvos gyvenimo.

Daug kas klauso seniai pamėgtų ir dažnai net nebemuzikuojančių atlikėjų dainų. Todėl geriausios visų laikų dainos rinkimai čia turėtų tapti tradiciniai, paremti emocijomis, prisiminimais bei nostalgija.

Ne taip paprasta išrinkti vieną vienintelę dainą. Tačiau tokios rinkimo taisyklės – kiekvienas žmogus gali balsuoti tik už vieną dainą. Balsuoti galima iki Kalėdų, paštu – išsikirpus anketą iš „Draugo" dienraščio, ar tiesiog ant popieriaus lapelio parašius atlikėją, dainos pavadinimą ir savo vardą, pavardę bei adresą, siųsti: Savas Radijas, P.O. Box 404, Hinsdale, IL 60521; arba elektroniniu paštu: daina@savasradijas.net

Kiekvieną penktadienį, laidos „Muzika su penktadieniu" metu bus apdovanojamas vienas iš balsavusiųjų. Tad paskubėkite, kuo anksčiau balsuosite, tuo daugiau galimybių laimėti prizus. O be to, argi jums nesvarbu, kad šiuose rinkimuose būtų ir jūsų balsas?

Jūsų išrinktos geriausios lietuviškos dainos bus viešai pristatytos specialiame „Savo Radijo" renginyje gruodžio 27 d., ir, galbūt, bus išleistos atskiru kompaktiniu disku.

„Savo Radijo" organizacinis komitetas

SavaS Radijas

1450AM darbo dienomis nuo 7 v.v.

Geriausios visų laikų lietuviškos DAINOS RINKIMAI

Užpildytą anketą siųskite adresu: Savas Radijas, P.O. Box 404, Hinsdale, IL 60521. Taip pat galite balsuoti elektroniniu paštu, adresu: **daina@savasradijas.net**

Atlikėjas, dainos pavadinimas _____

_____

Vardas, pavardė _____

Adresas _____

Telefonas _____

Elektroninio pašto adresas _____

Balsavimas vyks iki gruodžio 24 dienos.
Laimėk lietuvišką CD iš „Lietuvėlės", klausyk „Muzika su penktadieniu" 1450AM penktadieniais nuo 7 v.v.

LIETUVIŲ FONDAS AUGA

Gruodžio 2 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, posėdžiavo Lietuvių fondo taryba, kurią sudaro 18 narių, išrinktų 3-jų metų kadencijai metiniuose LF narių suvažiavimuose. Posėdyje dalyvavo 17 tarybos narių, tarybos sekretorė Alė Razmienė ir LF administratorius Ramūnas Astrauskas.

Pirmininkas dr. Antanas Razma pranešė, kad jis atstovavo Lietuvių fondui kai kuriuose lietuvių renginiuose, dalyvavo posėdžiuose. Pasisakė apie kai kurioje spaudoje pasirodžiusius, visuomenę klaidinančius straipsnius, laiškus ir vedamuosius apie Lietuvių fondą ir JAV LB, paaiškino apie spaudai pasiųstus LF pirmininkų pareiškimus.

LF valdybos pirmininkas Povilas Kilius pranešė, kad ateinančių 2004 m. tradicinis LF rudens pokylis bus lapkričio 6 d., o šių metų pokylis praėjo labai gerai su daugeliu svečių, padidintais įnašais ir naujais nariais. Dabar LF turi 7,235 narius, su kurių įnašais (100 dol. auka suteikia aukotojui LF nario teises) pagrindinis kapitalas peržengė 15 mln. dol. sumą. LF paveldėtas namas Berlyne baigiamas parduoti už 650,000 eurų arba apie 770,000 dol. Visiškai gautas Juozo Ručio palikimas iš Kalifornijos (apie 1,343,000 dol.) ir vykdomi veliono nurodymai. Baigiami tvarkyti Alfonso Šarausko (apie 2,483,000 dol.) ir jo motinos palikimo reikalai. Pirmininkas dalyvavo JAV LB Kultūros tarybos premijų šventėje, kurioje įteikė laureatams skirtas LF pinigines premijas. Valdyba su talkininkais išsiuntė visiems LF nariams Kalėdų sveikinimus su LF 2004 metų kalendoriumi ir laukia aukų, kurias galima nurašyti nuo mokesčių, jas atsiunčiant Lietuvių fondui, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439 ir tuo padidinant savo įnašus.

Valdybos pirmininkas džiaugėsi, kad beveik visa lietuvių spauda objektyviai informuoja skaitytojus apie LF veiklą, finansus, pati domisi apie LF planus. Kalėdų švenčių proga LF valdyba kiekvienais metais paremia lietuvių spaudą. Šiais metais spaudai paremti LF taryba patvirtino 50,000 dol. sumą, kurią sudarė gauti 10,000 dol. iš Miami Lietuvių klubo ir 40,000 dol. iš LF pelno skirstymo komisijos. Valdyba visą sumą paskirstė 13 periodinės spaudos leidinių. Paramą gavusieji bus paminėti atskiroje LF žinioje spaudai.

Pirmininkas Kilius paaiškino tarybos nariams, kad reikia stiprinti LF griežtą ir tikslų administravimą pagal visus Illinois valstijos ir federalinės valdžios įstatymus bei IRS (Internal Revenue Service) reikalavimus. Nuo dabar LF knygas tikrinti, reikalingus dokumentus peržiūrėti ir metiniams suvažiavimams savo kontrolės raportus pateikti reikalinga patyrusi profesionali „Certified Public Accountants" firma. Taryba tam pritarė ir nutarė samdyti „Knute and Associates" firmą iš Darien, Illinois.

Didieji Lietuvių fondo šulai 40-ajame narių suvažiavime 2003 m. gegužės 3 d. Pasaulio lietuvių centre. Sėdi iš kairės: dr. Kazys Ambrozaitis, dr. Jonas Valaitis, dr. Antanas Razma, dr. Gediminas Balukas; stovi Vytautas Kamantas, Povilas Kilius ir Stasys Baras. Nuotrauka **Vytauto Jasinevičiaus**.

Pagal LF finansų komisijos pirmininko Sauliaus Čyvo raštu pateiktą detalų pranešimą per š.m. 11 mėn. LF investicijų vertė pakilo apie 14.6 proc. ir tikimasi tolimesnio jų kilimo iki šių metų pabaigos. Šiuo metu pirmininkas kalbasi su Pasaulio lietuvių centro Jaunimo salės projekto vadovais apie jų siūlymą LF dėl galimo investavimo į tą projektą ir renka daugiau informacijų, kurios bus pateiktos būsimam LF Tarybos posėdžiui.

LF pelno skirstymo komisijos pirmininkas Kęstutis Ječius pranešė, kad 2003 m. spalio 25 d. įvykusiame posėdyje buvo papildomai paskirstyta 59,500 dol. 13 projektų iš šių metų pelno. Komisija rekomendavo LF tarybai keletą papildymų ir pagerinimų prašymų anketoms bei skirstymo gairėms. Po trumpų diskusijų taryba patvirtino paskirstymus, pataisė ir pritarė siūlomiems papildymams.

LF Įstatų komisija peržiūrėjo LF Įstatus, kad jie atitiktų visiems Illinois valstijos ir federalinės valdžios įstatymams, suderino su iš LF narių per praėjusius kelis metus gautais įvairiais siūlymais ir papildymais, ir davė amerikiečių specialistų advokatų firmai juos patikrinti. Komisijai pirmininkauja advokatas Vytenis Kirvelaitis, su juo komisijoje dirba dar du LF tarybos nariai advokatai — Daina Kojelytė ir Algis Ostis.

Lėšų telkimo ir palikimų komisija šiuo metu baigia tvarkyti kelis gautus palikimus, šalia jau minėtų Ručio ir Šarausko palikimų. Komisijos pirmininkas Algis Ostis pažymėjo, kad LF nariai lojaliai remia fondą gyvi būdami, ir dosniai jį prisimena savo palikimuose, kurių dėka ir toliau remiamas didžiulis lietuvių išeivijos lietuvybės išlaikymo darbas.

Meno globos komisijos pirmininkas dr. Gediminas Balukas visada su dideliu entuziazmu ir atsidavimu rūpinasi dailininko Prano Domšaičio kūrybos populiarinimu, parodomis ir reprezentacija pasaulyje. LF nuo seniai turi didelę kolekciją dailininko darbų ir dalį jau persiuntė į Lietuvą. Dr. Balukas pranešė, kad kita dailininko Domšaičio reprezentacinių darbų paroda bus 2004 metų kovo mėn. Diuseldorf, Vokietijoje.

Jau ketvirti metai dr. Jonas Valaitis koordinuoja Lietuvių fondo Dr. Antano Razmos vardo premijų reikalus. Iki šiol buvo paskirtos trys premijos: lituanistiniam švietimui, kultūrai muzikos srityje, ir mokslinei medicinai. Ketvirtoji, 2004 metų, nedaloma 25,000 dol. Lietuvių fondo dr. Antano Razmos vardo Visuomeninė premija bus skirta pasiūlytam visuomeninkui arba visuomeninei organizacijai išeivijoje ar Lietuvoje už visuomeninius darbus bei laimėjimus vienoje ar keliose srityse, nustatytomis premijai gauti sąlygomis. Kandidatus pasiūlyti gali atskiri asmenys ar organizacijos iki 2004 m. birželio 30 d., pateikdami, ką siūlo, kodėl siūlo ir už kokius darbus siūlo. LF taryba savo kovo mėnesio posėdyje premijos komisijos pirmininku buvo patvirtinusi Vytautą Kamantą. Jis, pasitaręs su koordinatoriumi dr. J. Valaičiu ir LF pirmininkais dr. A. Razma bei P. Kiliumi, sudarė ir dabar LF taryba patvirtino kitus penkis Visuomeninės komisijos narius: prof. dr. Benediktą Juodką, Dalią Kuodytę ir prof. dr. Antaną Tylą iš Lietuvos, ir Angelę Karnienę bei prof. dr. Julių Šmulkštį iš JAV. Smulkesnės informacijos apie Visuomeninę premiją bus kitame LF pranešime.

LF garbės komitetas, kuriam priklauso visi buvę LF tarybų pirmininkai, atlieka ir LF nominacijų komisijos pareigas. Komiteto pirmininkas dr. Jonas Valaitis tarybai pateikė komiteto siūlomus kandidatus LF tarybos pirmininko, LF valdybos pirmininko ir LF tarybos sekretoriaus pareigoms 2004 metams. Pusiau viešu balsavimu, kandidatams po vieną išėjus iš posėdžio kambario, LF tarybos pirmininku visais balsais buvo išrinktas dr. Antanas Razma, valdybos pirmininku Povilas Kilius ir tarybos sekretore Alė Razmienė, kuri dabar išėjo į „pensiją", baigusi 21 metų LF administratorės ir reikalų vedėjos pareigas. Jos darbus perėmęs, dabar tęsia LF administratorius Ramūnas Astrauskas. Jai buvo išreikšta didelė padėka už jos darbus per LF metinį pokylį ir dabar per LF tarybos posėdį.

PLB XI seimo narys ir buvęs PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas LF vadovams dr. A. Razmai ir P. Kiliui perdavė dabartinio PLB valdybos pirmininko Gabrieliaus Žemkalnio atsiųstą padėkos plaketę su įrašu: „Lietuvių fondui už nuolatinę Pasaulio Lietuvių Bendruomenės globą ir ypatingai už paramą lituanistinio švietimo, kultūros ir jaunimo darbams, seimams, jaunimo kongresams". Tokią padėką 2003 m. liepos 11 d. Vilniuje vienbalsiai išreiškė PLB XI seimo nariai, atstovavę 35-rių kraštų Lietuvių Bendruomenėms.

Prieš baigiant apie tris valandas trukusį posėdį, buvo nutarta LF metinį narių suvažiavimą šaukti Lemonte 2004 m. gegužės 8 d.

LF informacija

****

Lietuvių literatūros ir tautosakos (Antakalnio g. 6, 2055 Vilnius) mokslinė biblioteka labai pageidautų gauti „Draugą". Tai būtų tikrai nuostabi dovana Kalėdų proga. Kreipkitės į administraciją, jeigu galėtumėte šiai svarbiai įstaigai „Draugą" užprenumeruoti.

Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerija (ministras dr. Algirdas Monkevičius) nuoširdžiai domisi Amerikos lietuvių veikla, ypač lit. mokyklomis. Toji veikla plačiai atsispindi „Drauge". Gal kas galėtų paaukoti vieną prenumeratą Švietimo ministerijai (Švietimo g. 2/7 2691 Vilnius)? Tai būtų prasminga dovana, apie užsienio lietuvių veiklą bylojanti visus metus. Prašome kreiptis į „Draugo" administraciją.

PRIIMAME
SIUNTINIUS
LĖKTUVU IR LAIVU

Dienraščio „DRAUGAS" patalpose
4545 W. 63 Str., Chicago, IL 60629

TEL: 1-800-772-7624

Šiaurinėje dalyje — 699 Livley Blvd. Elk Grove Village, IL 60007
TEL. 1-800-262-3797.

BALTIA EXPRESS

SKELBIMAI

• **Namams pirkti paskolos** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

• **FANTASTIKA! TO DAR NIEKAD NEBUVO!** Tik 15,9 cento skambinant į Lietuvą, 4,9 cnt JAV bet kada. Jokių papildomų mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Kreipkitės vakarais lietuviškai į DIAL NOW atstovą su 9 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. **Tel. 708-386-0556.** Naudodami DIAL NOW paslaugas, tuo pačiu remiate išeivijos lietuvišką žiniasklaidą. **DIAL NOW — patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!**